

צילום: גומס למל

שנת המצוות של שכבת גויבה

צילום: יאיר המרשטיג

צילום: גומס למל

מה בגיליון:

- קברי קדושים, פילבוקסים ותעלות מעבר לגדר
- הולנד, אנחנו והקורונה...
- גדי להב מספר על הקמת ביה"ס הדמוקרטי הראשון בגליל העליון

גיליון

104

מזל טוב

להילה (עמלי) ולרועי

לרגל נישואיהם

ברכות לחנה וטל ולסבים מזל ויוסי
ולכל המשפחה המורחבת

מזל טוב

לאורי ושחר אמוזג

לרגל נישואיהם

ברכות לאסתי, למוטי
ולכל המשפחה המורחבת

מזל טוב

לאניקה (אשל) ומשה אלביליה

לרגל נישואיהם

ברכות לאכנס
ולכל המשפחה המורחבת

מזל טוב

להרי וליאורה אלוני

לרגל הולדת הנכדה

יהלי בן דוד

בת לגלית ואייל
ברכות למשפחה המורחבת

שולחן עורך

למה לשלם על העלון ?

רציתי להבהיר את הסוגיה הזו מנקודת המבט שלי. מהיום שקיבוץ שמיר החל להתקיים, הופיע בו עלון (בפורמט כזה או אחר) שחולק חנם מתוך הבנה שזה כלי חיוני להפצת וצריכת מידע.

אחרי שקוצצו 50% מתקציב העלון בשנה שעברה נדרשתי שוב, גם השנה, לקצץ בתקציבו. ומה לעשות כשכבר אין ממה לקצץ? נותר לי רק להציע שמי שרוצה עלון מודפס יישא בהוצאות ההדפסה. ובהמשך לסעיף הסליחות – אני מתנצלת שכך יצא.

אמנם, יש עלון דיגיטלי והוא ימשיך להופיע ולהישלח חנם, והוא "ירוק" יותר לסביבה וגם צבועני ויפה יותר. אבל! יש כאן כמה "אבלים" שאני רוצה לחדד מזווית הראייה שלי:

- עלון הנשלח במייל כקישור לנמען, נמהל מהר מאד בהרבה מיילים נוספים, אולי קצת יותר דחופים וחשובים, וסופו להידחק לקרן זווית, ולהישכח מבלי שהספיקו לקרוא בו.
- קישור לעלון המופיע בפייסבוק – גורלו יהיה דומה למדי. רוב משתמשי הפייסבוק צורכים אותו דרך הטלפון הסלולרי וטלפון סלולרי איננו מדיה מתאימה לקריאת עלון.
- כל העלוניס נמצאים גם באתר שמיר באינטרנט. נכון. אבל בינינו – כמה מכם מבקרים דרך קבע באתר? ומי שכן מבקר – האם יכולו במיוחד לחפש את העלון האחרון כדי לקרוא בו? ושוב – רק מי שיושב מול טאבלט או מסך מחשב – יצליח לקרוא בלי להתעייף ולוותר.
- ומה עם חברי הקהילה שמחשב ומסכים אחרים כלל לא נגישים להם?
- ה"אבל" האחרון מופנה למנהיגי ומובילי הקהילה, ראשי אגפים, חברי ועדות וכל מי שמעורב בקביעת מדיניות והחלטת החלטות. אתם אלה שצריכים להיות מעוניינים להעביר בשקיפות מרבית את המידע עליו אתם אמונים לחברי קהילתכם. העברת מידע ביישומון "מקומי" יעילה לטווח של יומיים-שלושה. מידע לטווח ארוך לא מופיע היום (לצער הרב) בשום מקום הנגיש לציבור, למעט העלון (וגם שם מופיע מעט מדי).

ולכן, לעניות דעתי, עלון מודפס הוא לא מצרך מותרות. וכמו שכל רשות מקומית או מועצה מפיצות אותו חנם – כך ראוי להיעשות גם כאן ואני מאד מקווה שבמהרה נחזור להסדר הזה.

שלכם, העורכת, יהודית מסד

סליחות

אמנם העלון יצא אחרי ראש השנה וגם אחרי יום כיפור, אבל סליחה אף פעם לא מאוחר לבקש.

עדיף אמנם לעשות זאת פנים אל פנים, אבל גם מילים שנכתבו מהלב ומודפסות שחור על לבן – דורשות אומץ מסוים ואותי הן מרגשות.

אז אתחיל ממני ואבקש סליחה מכל מי שאולי, בלי משים, ולמרות שהשתדלתי שלא – פגעתי ברגשותיו או רגשותיה.

אך בנוסף – אני רוצה לתת במה במדור שלי דווקא לבקשת סליחה של **נטע שפיגלר**, ראש אגף תשתיות ותחזוקה, אגף שהוא לעיתים מזומנות ה"בטן הרכה" של כל אחד ואחת מאתנו, כולל מי שמנהל אותו. הנה דבריו:

הימים ימי סוף אוגוסט, בשילוב עם אמצע תקופת הקורונה. קיצוץ החופש הפרטי לזוז ולהיפגש, וקיצוץ מסתמן בכספי החבר. ימי הערכות שקיצו להורים את שעות הביביסיטר, החשש מהידבקות, המצב הפוליטי ועוד ועוד...

כל אלה מביאים את כולם לנקודת קצה...

הסבלנות בצמצום, ולפעמים השיח רותח כקומקום. ולמה אני כותב זאת (חוץ מכדי לשחרר קצת):

אני מרגיש אישית שגם אני בקצה,

אני פחות סבלני

אני פחות תקשורתי

בקיצור – אני פחות אני

אני יותר כועס

אני קצר רוח

אני יותר עצבני

בקיצור – אני פחות אני

תשובותי קצרות

הערותי עוקצניות

הווססאפ שלי יותר קיצוני

בקיצור – אני פחות אני...

פחות אני

פחות אני

נטע שפיגלר

החצב/שולה אפרת

החצב

דומם ניצב

ואל עצמו שח, נעצב:

"איזה שד אותי מכריח

לפרוח דווקא בראשית הסתיו?"

מפלס דרכו בין הקוצים

אל ראש עמוד טיפס חצב

ובפנים די חמוצים -

משם בדק את המצב...

פתאום גילה דבר איום

ומה נפל, חוורו פניו -

איזה, איזה ביזיון,

שכח ללבוש את מכנסיו...

...כשגמר להתבייש

החליט סוף סוף להתאושש

ואז אמר: "לא ידידי,

אל נא תצחקו עלי.

לא לחינם כל כך מיהרתי

עד שהקדמתי את עלי

ללבוש רציתי רק לבן -

לכבוד החג, וכמובן

להיות ראשון פה בסביבה

המברך שנה טובה ! "

(התפרסם ב"משמר לילדים" בשנת תשל"ה 1974)

מפעל חייו –

נעמה בייפוס

משוחחת

עם גדי להב

לכבוד פתיחת שנת הלימודים תשפ"א - עינות ירדן: רגע של היסטוריה...

גדי להב הגיע לשמיר עם קבוצת גרעין "אתגר" לפני כ-45 שנים. הכיר פה את ליוויה (בת כיתתו) והשתקע בשמיר. לגדי וליוויה שלושה ילדים: גיא, עדי ומאי.

בשנות השמונים, למדנו יחד באוניברסיטת ת"א; אני לתואר ראשון במדעי הרוח והחברה, וגדי השלים באותו הזמן תואר שני בפילוסופיה.

בינתיים, הלכתי לנדוד ארבעים שנה במדבר וכשחזרתי עניין אותי לשמוע על הדברים ה"באמת גדולים" וחשובים שקרו פה בהעדר.

גדי הוא מאותם אנשים שמניעים דברים שנראים להם חשובים וגורמים להם לקרות.

קפצתי על ההזדמנות להיפגש עם גדי ולכבוד פתיחת שנת הלימודים תשפ"א - להיזכר בתהליך השינוי של עינות ירדן...

המוסד החינוכי "עינות ירדן" חגג לפני מספר שנים את יובל ה-60. ללא ספק, שנים רבות ומפוארות של חינוך אידיאולוגי, קבוצות חינוכיות, מסורת שומרית, פילוסופיה חינוכית ייחודית.

יחד עם זאת, כמו רבים ממוסדות החינוך של השומר הצעיר, נאלץ גם עינות ירדן לעבור שינויים ברבות השנים. בתחילת שנות ה-90 הוחלט אפילו לבחון ברצינות את סגירתו. בשנת 1992 התבקשה אשת חינוך מאחד מקיבוצי ההר לבוא ולנהל את עינות ירדן במגמה לסגור את בית הספר באופן מסודר כעבור שנתיים.

באותה תקופה החל צוות מטעם ביה"ס והשותפות בתהליך של חיפוש מסגרת חלופית לתלמידי עינות ירדן באחד ממוסדות החינוך בסביבה.

בד בבד, נשמעו קולות אשר ביקשו לבחון מחדש את רעיון הסגירה, הועלו מחשבות חדשות על חינוך אלטרנטיבי ועל מסגרת גלילית חדשה אשר יכולה לתת מענה משמעותי באזור. וכך נוצר תהליך של למידה וחקירת הנושא וגדי הרגיש שאכן "קורה פה משהו אמיתי".

מתוך תהליך הסיום נוצר תהליך של נביטה וההרגשה הייתה שיש נכונות גם מהסביבה - מרגישים אנרגיה חיובית שמהווה באמת תופס פה. במקביל לתחושה שניתן לבנות משהו חדש וטוב, התקבל מסר מהצוות שבדק את אפשרויות ההצטרפות של תלמידי עינות ירדן לאחד מבתי הספר באזור, שהן לא ממש תואמות "ל DNA שלנו". נוכח תחושה זאת, קבוצת החולמים התחילה לגלגל את הנושא בקיבוצים השותפים. לגדי הייתה תחושה של יציאה למסע, תהליך של למידת הנושא לעומקו. בעינות ירדן נשארו שלושה קיבוצים שהחליטו להמשיך במסע החיפוש - שמיר, עמיר ולהבות-הבשן, כ-150 תלמידים.

מגיל צעיר עניינו את גדי נושאים אידיאולוגיים ופילוסופיים. המחשבות על לימוד וחינוך העסיקו אותו עוד לפני שפנה ללימודי פילוסופיה, ואין פלא איפה שמפעל חייו, בו עסק במשך עשרים שנה ויותר, היה הפיכתו של המוסד החינוכי עינות ירדן לבית-ספר ברוח דמוקרטית.

גדי התחיל את דרכו כמורה ומחנך בעינות ירדן בתחילת שנות השמונים, וחזר למוסד החינוכי בסוף שנות השמונים, בעת שהתחילו לדבר על אפשרות סגירת בית הספר נוכח מיעוט התלמידים, קץ האידיאולוגיה, העלויות הגבוהות, דעיכת הפנימייה וכוונת שניים מחמשת הקיבוצים לעזוב את השותפות.

באותן שנים הוא היה מחנך של כיתות י"א-י"ב בעינות ירדן. במקביל לתהליך השינוי קיבל מלגה ללימודי דוקטורט בפילוסופיה במשיגן שבארה"ב... אלא שבאותו הזמן התחיל תהליך דיאלקטי סוחף וסוער סביב גורלו של בית הספר. כך התגלגלו הדברים, ובמקביל לתהליך סגירת בית הספר קמה פתאום קבוצה של אנשים כמהי שינוי והוא מצא את עצמו בתוך אותה קבוצה.

בתחילה לא דובר ספציפית על ביי"ס דמוקרטי אלא פשוט על ביי"ס שיהיה פתוח, משתף ומאפשר, ידידותי לבאים בשעריו ומעודד את תלמידיו להשפיע על המתרחש בביה"ס בכל תחומי החיים.

"רצינו להקים בית ספר שישכיל לקחת ולאמץ את כל הטוב והיפה שנוצר בעשרות שנות קיומו של המוסד החינוכי וייטע בו רעיונות חדשים, מותאמים ורעננים.", אומר גדי.

הקבוצה המובילה מצאה את עצמה לוקחת חלק בתהליך למידה משמעותי, רב עוצמה והשפעה. במשך כמעט שנה, נערכו מפגשים עם גורמים ואנשים שונים בשלושת הקיבוצים ומחוצה להם, בהם נדונו האפשרויות השונות.

והדבר (בהא הידיעה), שמבחינתו של גדי גם הכריע את ההחלטה אם לצאת/או לא ללימודים בחו"ל, היו ההצבעות בקיבוצים. גדי אמר לעצמו שאם לא תהיה התלהבות גדולה מספיק בקיבוצים, לא תהיה אפשרות לבניית הפרויקט.

המון שאלות בשלב הזה היו עדיין ללא תשובה והמודל היה בבחינת שלד שעליו צריך לבנות.

במהלך השיחה עם גדי, אני מתרשמת שכבר כשהתחיל בתפקידו כאיש חינוך בעינות ירדן, היו לו שאלות ותהיות לגבי הדרכים החינוכיות המיטביות. וכאשר היה לחלק מהגוף המוביל מהלך, לא רק של שינוי אלא של פתיחה, חקירה, שאלה, פירוק והרכבה, הוא נשבה ונלכד בקורי המשיכה האישית שלו לנושא.

בקהילה היו כמובן בעד ונגד וכאלו שרצו לבחון לפני שיחרצו משפט. ההחלטות בקיבוצים היו קריאה רמה וברורה – בעד. "זה היה ממש מרגש! בשבילי, הייתה זו חוויה מכוננת" אומר גדי.

תחושת הגיבוי והאמון המוחלט שזכינו לקבל מצד הקיבוצים והשותפים למסע נצרבה עמוק בתוכי וליוותה אותי לאורך כל הדרך. בכל צעד משמעותי שכזה שאתה עושה בחיך, אתה חייב לידך את השותפים שאף אם אינם תמיד תמימי-דעים אתך, הרי הם מחויבים לתהליך. את החוויה החזקה הזו חוויתי מצד ציבור ההורים, המורים וכמובן התלמידים, וכולם - העניקו לי מהשראתם.

בשלב הראשון, גדי לא ראה עצמו כמנהל ורק מאוחר יותר הסכים לקחת על עצמו את התפקיד לשנתיים הראשונות, עד שהתינוק ילמד ללכת... השנתיים, כידוע, הפכו לעשרים...

ההתחלה הייתה מרגשת מאוד, מלאה ברעיונות ואנשים מצוינים. רצינו מאד לפתוח את ביה"ס לאזור, אך הסתבר לנו שלרבים באזור הייתה דעה קדומה על "המוסד החינוכי". בשלב הראשוני היו כ-150 תלמידים בביה"ס וחלמנו לגדול ל-250. לאט-לאט, רוחו החדשה של ביה"ס נשבה אל מחוץ לכתלי ומשפחות מהאזור ביקשו להצטרף לקהיליית ביה"ס.

צמיחת בית הספר באה לידי ביטוי לא רק בכמות התלמידים בו, אלא בעיקר בתפיסה הפדגוגית, בהרכב המגוון של הצוות החינוכי, באווירה המיוחדת שנוצרה בו ובפרויקטים הרבים שאפיינו את פעילותו הענפה.

תנועת החינוך הדמוקרטי בישראל התחילה בסוף שנות השמונים עם ביה"ס הדמוקרטי בחדרה, ותפסה תאוצה הן בארץ והן בעולם. כיום ישנם עשרות בתי-ספר דמוקרטים. אנשי צוות וחניכים מעינות ירדן נסעו לכנסים של התנועות לחינוך אלטרנטיבי ודמוקרטי וראו איך הנושא גדל ופורץ כחלק מהצורך העולמי בשינוי. הם ישבו על המדוכה, הביאו מהגיגיהם ובו בזמן - למדו מהנעשה במקומות השונים וניסו להתאים את הרעיונות המאתגרים למציאות הייחודית שלנו בגליל העליון.

בשלב מוקדם נבחרה הרוח הדמוקרטית כציר מרכזי, רוח המעודדת את קהיליית ביה"ס, תלמידים וצוות, להיות שותפים בתהליכים הבית ספריים, בתהליכי קבלת החלטות, בעיצוב סגל ביה"ס, בקביעת חלקים משמעותיים של המערכת הלימודית והחברתית, בוועדות ובפרלמנטים.

משאת הנפש של גדי הייתה שבית הספר יהיה מקום שאנשים שבאים אליו ירגישו שהם צומחים, שקורה להם משהו. גם לתלמידים, גם למורים וגם להורים. שירגישו שהם שואלים את השאלות שרלוונטיות לחיים שלהם וגם אם לא תמיד נמצאת התשובה, לדיון ולשיח יש מקום מעצים.

גדי מדבר על החשיבות הרבה שיש להתבוננות העמוקה בתהליכי ההתפתחות של האדם, עידוד האוטנטיות שלו וכישוריו הייחודיים, מתן ביטוי לאישיותו המגוונת בתהליך החינוכי והתייחסות מכבדת השומרת על כבודו וזכויותיו. ובמקביל - טיפוח הערכים החברתיים, הסולידריות, האמפתיה והיחס ל"אחר" - בקהילתנו ובחברה האנושית.

נכון, חלק מהרעיונות קלים להצהרה אך מורכבים ליישום. יחד עם זאת - אם באמתחתך מצפן ואתה שואף בכנות לממש את הרעיונות, קיים סיכוי שניתן יהיה להוציא את חלקם מן הכוח אל הפועל.

לתפישתו של גדי, בית הספר צריך להיות מקום שילדים חיים בו את חייהם, מתנסים בחוויות ו"מגלים" את עצמם ואת זולתם. שכן - כפי שכבר נאמר – ביה"ס אינו הכנה לחיים, אלא החיים עצמם.

בית הספר גדל והתפתח, עבר תהליכי שינוי והתאמה במהלך השנים והצליח למצוא את האיזונים בין המתחים המובנים בכל מסגרת חינוכית. האיזון הקדוש בין הדרך האלטרנטיבית המאפשרת חופש ובחירה לבין העובדה שמדובר בבית ספר מוכר על ידי משרד החינוך, כפוף להנחיותיו ושייך לאזור רישום מוסדר.

הלימודים וההוראה בכיתות הפורמליות לא תמיד עברו מהפכה דרסטית. לומדים מקצועות נתונים שהמערכת מבקשת וגם נדרשת מצד הילדים... הבגרויות כמשל... ההבדל הגדול הוא ב"איך" לומדים/מלמדים, דבר אשר משתנה ממורה למורה.

נדבך חשוב מאד בבית הספר, לדעתו של גדי, הוא עניין החונכות. ראיית התלמיד בתוך בית-הספר היא בעלת חשיבות רבה ומשמעות רחבה ועמוקה. החונך - מנטור אישי שהילד בחר ככתובת מלווה בשנות התבגרותו, והרי למי מאיתנו אין דמות מתקופת ההתבגרות אותה אנו זוכרים ומעריכים כבעלת השפעה על חינו?

אחרי מחשבות והתלבטויות כיצד ליישם את תפיסת החונכות התגבש הרעיון לפיו כל תלמיד יבחר לעצמו כחונך חבר צוות מהסגל הקיים בבית הספר. הרעיון היה נועז ואפילו מעורר חשש: איך מתחילים? איך מיישמים את הגישה? איך מכשירים חונכים? מהו תהליך חונכות טוב? איך מקיימים הליך בחירה נכון? איך נמנעים מטעויות בדרך? איך ירגיש איש צוות אם אף תלמיד לא יבחר בו? איך מאזנים את כמות התלמידים לחונך? ומה במקרה של תלמידים חדשים שעדיין לא מכירים את הסגל?

תפיסת החונכות הובאה לדיון בפרלמנט בית הספר וזכתה לתמיכה ובמהלך השנים עברה שינויים והתאמות.

נושא החונכות אינו נלמד באקדמיה. גם לא בסמינרים למורים או באיזושהי פקולטה לחינוך. לכן, ניתן היה לקדמו ולפתחו רק דרך התנסות ולמידה מתמדת שלנו כצוות חינוכי מחויב, שנכון ללמוד יחד את משמעותו האדירה של הדיאלוג האנושי והשפעתו על נפש האדם בכל שלב של חייו.

אין ספק שתהליך השינוי של בית הספר עינות-ירדן היה מפעל חייו של גדי. עשרים שנה ויותר, של יצירת מקום עם רעיונות של שיתוף והכלה, עם הטמעת רעיונות בעזרתם של אנשים שרואים וראו בחינוך נדבך מרכזי ביותר בחיי הקהילה.

בשנת 2014 גדי ביקש לסיים את תפקידו כמנהל "עינות ירדן" והתבקש ע"י פרנסי הגולן לנהל את אגף החינוך של המועצה האזורית גולן.

לשמחתי, אומר גדי, טל עזגד-שפיגלר לקחה את המקל ומאז היא מובילה בצורה נפלאה את עינות ירדן למחוזות חפץ חדשים.

גדי כיהן בתפקידו בגולן במשך חמש שנים ולמד להעריך ולהוקיר את המעשה החינוכי המתבצע שם.

הוא ניסה לשלב מעט מהרעיונות החינוכיים אתם צמח בעינות ירדן ובו בזמן הרגיש נתרם ממערכת החינוך המגוונת המתקיימת בין הכנרת לחרמון, מערכת של חינוך ממלכתי, ממלכת-דתי, תלמודי תורה, אולפנות וישיבות תיכוניות, בית ספר דמוקרטי-סאדברי, בי"ס אנתרופוסופי דתי, בי"ס משלב דתי-חילוני ו"מכיל" (פילוט ארצי של 5 בתי ספר המשלבים בכיתות הרגילות תלמידים בעלי צרכים מיוחדים...)

בעבר וגם בימים אלה, גדי נוטל חלק בפרויקטים חינוכיים מאתגרים ומרתקים, אך אלה שייכים כבר לכתבה אחרת....

מזל טוב , שנה טובה ובהצלחה לילדי כיתה א':

עילאי שטרנפלד, אמה מצנר, זוהר ברן, רומי מרקמן, טומי קלינברגר
נוגה אלוני, תום קדמון, אורי דויטש, אלעאי עשור, וקים הדר.

בני ובנות שכבת גויאבה חוגגים השנה את הגעתם למצוות.
וגם אם תחת מגבלות הקורונה נבצר מהם לחגוג כראוי ונבצר
מהם לשתף את הקהילה, אין זה אומר שהם ויתרו לעצמם
על משימות ואתגרים, שטעימה קטנה מהם ניתן יהיה לראות
בתמונות.

את הברכה המסורתית בשם ההורים כתב השנה מייקי
מזי"א, אבא של יותם.
שנה מאתגרת ולא פשוטה עברה על כולנו,
היו תכנונים, היו משימות, היו ביטולים, שינויים
והתארגנויות

חוגגים גיל מצוות תחת המגבלות כתב וברך: מייקי מזי"א

ואז הגיעה לה הקורונה ושינתה את הכול

כמו שאומרים - "אנשים עושים תכניות ואלוהים צוחק להם בפנים".
עברתם שנה מאוד לא שגרתית, שנה מאוד ייחודית
ולמרות כל זאת, ואולי דווקא בגלל זה, הייתה זאת שנת מצווה כה מיוחדת, מפוארת ולא שגרתית.
טיילתם, הכנתם, אכלתם, הלכתם, לא ישנתם, הקמתם, ביקרתם ופינקתם
עשיתם כל כך הרבה במגבלות כה מסובכות
ובכל זאת עמדתם במשימה הגדולה מכולם והיא... גדלתם בשנה.
כן כן, למרות שחשבתם שהקורונה עצרה הכול, את הזמן היא פספסה,
הוא לא עצר, הוא המשיך וספר, המשיך ודהר
אתם גדולים בשנה, בוגרים בשנה ומנוסים בשנה
אתם מגובשים קצת יותר, עייפים יותר, ובגדול - אתם פשוט יותר
עם צוות מדריכים שלא זכור בהיסטוריה של השומר הצעיר
צוות הורים שדאג ושינה, טרח ומצא.
מצא איך לטרטט אתכם, איך להמציא, להפתיע, לנדנד ולהשפיע
כך שלכם יהיה יותר קל, יותר מעניין, יותר מגבש ומרענן.
ילדים יקרים, החיים יתחילו בסוף, זה אולי לא יקרה השנה ואולי גם לא בשנה הבאה,

אבל בסוף זה מגיע וזה תמיד
מפתיע, זה קשה, זה אחר וזה מאוד
מאתגר
אתם בדרך לבגרות, זה ממש לא
הסוף וזאת ממש רק ההתחלה
תהנו מהדרך, תלמדו, תחקרו
תעזבו קצת הניידים ותקשיבו
להורים. הם באמת מבינים
מבינים הרבה יותר מכם, כי גם הם
היו פעם כמותכם.

תודה ענקית לצוות המדריכים
שבאמת באמת השקיע.
זאת לא קלישאה ולא סתם אמרה,
יש לכם צוות מהסרטים.

מאחלים לכם רק הצלחה, הגשמה ובריאות **הורי גויאבה**

שנת הלימודים תשפ"א התחילה עם סגר,

אבל נקווה שיהיה בסדר. טל עזגד

כשהתבקשתי לכתוב כמה מילים על פתיחת שנת הלימודים ב"עינות ירדן", עוד היינו בימים של הסתגלות לחזרה לבית הספר היפה והפורח שלנו. ועכשיו, פחות משבוע מאוחר יותר, אנחנו כבר מתכוננים לסגר....

אז מה עושים? קודם כל נושמים, אחר כך מחייכים ומתחילים לחלום, לתכנן ולהבין מה הדברים שחשובים לנו ביותר ושעליהם אנחנו רוצים לשמור למרות כל ההוראות, הפחדים והקשיים.

אז בכל זאת איך התחילה השנה בעינות ירדן?

עם פרידה מארבעה אנשי צוות שמחזיקים יחד במאה שנות עבודה בבית הספר, עם כמאה תלמידות ותלמידים חדשים, עם הבנה שחשוב לנו לשמר את הקשר האישי והבחירה, ואת השיח והעיסוק בנושאים חברתיים ופוליטיים.

עם השלמה שעלינו להמציא מחדש דברים שנראו לנו כמובנים מאליהם כמו פרלמנט, וועדות, וגם אם דברים לא יהיו מושלמים, נמשיך לנסות להתנסות, לשפר ולשנות.

עם תובנה על החשיבות של קשר ושיתופי פעולה עם הורים וישובים, ועם אמונה שלמה שהמצב החדש מביא אתו, לצד הקושי, גם הזדמנויות ללמידה ועשייה אחרת והמון המון יצירתיות.

למרות חוסר הוודאות הכללי, כולנו, תלמידות ותלמידים, הורים ואנשי צוות, מאחלים לכם ולנו שנה טובה ובריאה בכל המובנים, ושנת שלום!

טל עזגד וצוות "עינות ירדן"

ברכות לבנות ולבנים שהגיעו לגיל מצוות

אורן טל	איה אלוני	עידן בלחסן
אירי אשל	דניאל קדמון	עידן מורון
שקד ינאי	מעין אלוני	מיקה מאיר
זיו המרשלג	טבע כגן	סיאם גוטליב
יואב שיש	יותם מזי"א	מאור בוטבול
	יעל טריגר	

בהצלחה!

קורונה בהולנד (II)

עדכונים על סמים, בני נוער ועל נקמת החורפנים מיכל דורון

לפני מספר חודשים, כשכולנו עוד ישבנו בסגר קורונה ראשון בבית, סיפרתי לכם על הגישה ההולנדית השונה להתמודדות עם המגפה, וכמה מאתגרת היתה למי שרגיל לחיות עם "רגל אחת פה (הולנד) והשנייה שם (ישראל)".

בינתיים, העולם המשיך להתגלגל, גל שני בישראל ואדווה שנייה פה. הגישה ההולנדית של שאננות וביטול

השתנתה בקצב איטי ומסודר לחוקים וסדר נוקשה, בעוד שבישראל פתחו לרווחה והיכו על חטא כמעט מיד. וכך, היוצרות התהפכו, אבל השוני הגדול בין שם לפה נשאר כשהיה: ההורים בישראל התעדכנו בשש בבוקר אם פותחים את בית הספר, אני קיבלתי שלושה שבועות לפני הפתיחה תרשים זרימה של הבניין עם פירוט איפה כל כיתה תיכנס ולאן. הישראלים התכנסו בחתונות של עשרות אנשים, בהולנד, העיפו עליך מבט מזרה אימים אם רק העזת להתקרב לרדיוס של פחות מכמה מטרים. וישנם, כמובן, גם נושאים הקשורים לקורונה אבל ייחודיים להולנד. להלן כמה:

1. **סמים רבתיים, סמים** - כפי שידוע לרבים, אחד הדברים המאפיינים את הולנד היא מדיניות הסמים המקלה, שבאה לביטוי בנוף העירוני בצורת קופישופס*.

***הסבר קצר למי שלא היה כאן (או שהיה אבל לא הבין בדיוק את הקונספט):** בקופישופס לא שותים קפה. כלומר, אפשר לשתות, וגם משקאות קלים ומעט נשנושים, אבל התפריט העיקרי במקום הוא של מה שמוגדר בהולנד סמים קלים - בעיקר מוצרים מהקנאביס.

הלכה למעשה וברוב העיר, פרט למקומות המיועדים לתיירים, הקופישופס הן חנות קטנה או דלפק שמאחוריו מגירות עם סחורה.

המעשנים ההולנדים לא יעשנו ג'וינט ברחוב ולא ישבו בדרך כלל בקופישופס. מעניין לציין שגם במקומות בהם אפשר לעשן ג'וינט, אסור לשתות אלכוהול ואסור לעשן סיגריות רגילות, שהלא הן גורמות לסרטן.

על קצה המזלג ובלי להיכנס לנבכי החוק (שאגב, בכלל לא מתיר שימוש בקנאביס, אבל מאפשר מדיניות העלמת עין) ניתן לומר שבמבחן הסטטיסטיקה, מדיניות הסמים ההולנדית מוצלחת מאד. בכל סקר ומחקר שנעשו מאז הלגליזציה בשנות ה-70 ועד היום, אפשר לראות באופן מובהק שיש פחות משתמשים הולנדים בסמים (הן קלים והן קשים) מכמעט כל מקום אחר בעולם.

ביום שהתחיל בהולנד סגר הקורונה ובתי הקפה, המסעדות, חדרי הכושר וכו' נסגרו, הוחלט גם לסגור גם את הקופישופס. את ההנחיות הללו פרסם ראש הממשלה בשעה 17:00 בערב והן היו אמורות להיכנס לתוקף ב 18:00. בשעה 17:05, מתחת לחלון שלנו המון אדם נוהר, צעירים על אופניים, טוסטוסים, צעקות... נוצר נחש של תור מתפתל לפני הקופישופס השכונתי שנמצא בצד השני של הבלוק. התנועה שהייתה אצלי מתחת לחלון נצפתה בכל העיר - תושבים פחדו להיוותר בלי, ורצו להצטייד. כן, כן, בעוד שבמקומות אחרים רבו תושבים על פסטה או נייר טואלט, פה ההסתערות הייתה על המריחואנה והחשיש. בשעה 17:30 בערך (ובעיקר משום שלקופישופס מסוים בזמן מסוים

הגל השני של הקורונה, הרגיש בהולנד יותר כמו אדווה. אבל - הגישה ההולנדית של שאננות וביטול השתנתה בקצב איטי ומסודר לחוקים וסדר נוקשה, בעוד שבישראל פתחו לרווחה, והיכו על חטא כמעט מיד. וכך, היוצרות התהפכו.

ביום שהתחיל בהולנד סגר הקורונה ובתי הקפה, המסעדות, חדרי הכושר וכו' נסגרו, הוחלט גם לסגור גם את הקופישופס.

כשעה לפני סגירת נוצר נחש של תור מתפתל לפני הקופישופס השכונתי שנמצא בצד השני של הבלוק.

כן כן, בעוד שבמקומות אחרים רבו תושבים על פסטה או נייר טואלט, פה ההסתערות הייתה על המריחואנה והחשיש.

למחרת התפרסמה בתקשורת הידיעה הבאה - סגירת הקופישופס היא גזירה שהציבור אינו יכול לעמוד בה, ולכן הוחלט לפתוח אותן תחת אותם החוקים של חנויות כגון חנויות לממכר מזון, בתי מרקחת וכדומה.

מעניין לציין שגם במקומות בהם אפשר לעשן ג'וינט, אסור לשתות אלכוהול ואסור לעשן סיגריות רגילות, שהלא הן גורמות לסרטן.

מותר להחזיק רק 500 גרם) נגמרו הסמים הקלים בכל העיר! בעצם, לא נגמרו. מובן שכמו בכל מקום אחר בעולם, מי שנכנס לוואקום הם מפרי החוק, וכמו בשאר העולם, התחיל בד בבד מסחר בלתי חוקי בקנאביס.

אבל להולנד, כמו תמיד, לא מתאימה המדיניות של שאר העולם, ויומיים למחרת התפרסמה בתקשורת הידיעה הבאה - "סגירת הקופישופס היא גזירה שהציבור אינו יכול לעמוד בה, ולכן הוחלט לפתוח אותן תחת אותם החוקים של חנויות אחרות כמו חנויות לממכר מזון, בתי מרקחת וכדומה. מאז נפתחו בתי הקפה והמסעדות וגם הקופישופס חזרו לעבוד כמעט כרגיל, אבל רק כמעט. לרוב אי אפשר למצוא שם מקומיים, ונראה שכל עוד לא יחזרו התיירים, לא יהיה הרבה מי שישב בהן מסטול ויהרהר על העולם ללא קורונה.

2. בני הנוער ההולנדים סובלים פחות מסגר הקורונה מאשר מקומות אחרים בעולם-

לאחרונה התפרסם מחקר שהסב גאווה להולנדים. הוא כלל נתונים מ-45 ארצות ובו נטען שהילדים ובני הנוער ההולנדים סובלים פחות מהסגר מאשר במקומות אחרים בעולם. המחקר הזה הצטרף למחקרים רבים שקדמו לו, ומראים פעם אחר פעם, שילדים ובני נוער בהולנד הם מהמאושרים בעולם. לפי החוקרים הדבר קשור בשני גורמים עיקריים: ראשית, לפי עדותם, לבני הנוער ההולנדיים יש קשר יותר טוב עם ההורים שלהם ממקומות אחרים. בעיקר עם האבות. ושנית, הם פחות סובלים מהפרעות נפשיות נפוצות של דיכאון וחרדה.

למה הילדים ובני הנוער סובלים כאן פחות מאלו? גם לכך נותנים החוקרים תשובות שונות, אבל רובן קשורות לכך שילדים הולנדים נוסעים הרבה על אופניים, שהסביבה מקשיבה לדעתם, שיש אפס סובלנות להצקות, ושהם מקבלים מזרה שוקולד לארוחת הבוקר. אם כך ואם אחרת, בשבתי כאימא לשלושה ילדים, אני יכולה להעיד שאולי הם סבלו פחות מהסגר, אבל אנחנו - סבלנו גם סבלנו.

3. נקמתם של החורפנים (מינקים)-

החורפן הוא בעל חיים ממשפחת הסמורים, ש(עדיין!) ניצוד או מגודל לצרכי הפרווה ממנה מכינים בגדים יוקרתיים. בשל הביקוש הרב ערכה של הפרווה עדיין גבוהה. כ-85% מהפרוות בעולם מגיעות כיום מחיות שמגודלות בחוות גידול. סין היא יצרנית הפרוות הגדולה בעולם, אבל ישנן חוות כאלו גם בנורבגיה, פינלנד, דנמרק...הולנד.

גידול החורפנים למטרת הפרוות נאסר מטעמים הומניים בהולנד לפני מספר שנים, אבל הממשלה נתנה למגדלים זמן הערכות עד 2022.

מאז תחילת מגפת הקורונה הסתבר שהחורפן היא חיה שנדבקת בקלות בקורונה ועלולה להדביק את המגדל ואת משפחתו. ואמנם, בחוות ההולנדיות, מגדל אחר מגדל נדבק, בייחוד בתקופת ההמלטות של החורפנים שמתרחשת באפריל-מאי. עד היום, לפי הספירה בהולנד, ב-43 חוות הייתה הדבקה של חורפנים ואנשים. בכל פעם שיש הדבקה כזו, נסגרת החווה לצמיתות, תוך מתן פיצוי הולם למגדל.

לאחרונה החליט הפרלמנט ההולנדי להקדים את הסוף, והחל ממרץ הקרוב אסור לגדל חורפנים בהולנד למטרת הפרווה. יתרה מזו, בהולנד, כמו במדינות נוספות, התחילו בתכניות להחזרת החורפנים לטבע, בו יוכלו בעצמם לנהל את המאבק עם הקורונה.

לאחרונה התפרסם מחקר, שהצטרף למחקרים רבים שקדמו לו, ומראים פעם אחר פעם, שילדים ובני נוער בהולנד הם מהמאושרים בעולם.

הדבר קשור בשני גורמים עיקריים: ראשית, לפי עדותם, לבני הנוער ההולנדיים יש קשר טוב יותר עם ההורים שלהם, בעיקר עם האבות. ושנית, הם פחות סובלים מהפרעות נפשיות נפוצות של דיכאון וחרדה. ולמה? (את זה תקראו בגוף הכתבה).

כאימא לשלושה ילדים, אני יכולה להעיד שאולי הם סבלו פחות מהסגר, אבל אנחנו - סבלנו גם סבלנו.

מאז תחילת מגפת הקורונה הסתבר שהחורפן היא חיה שנדבקת בקלות ועלולה להדביק את המגדל ואת משפחתו.

עד היום, ב-43 חוות הייתה הדבקה של חורפנים ואנשים. בכל פעם שיש הדבקה נסגרת החווה לצמיתות, תוך מתן פיצוי הולם למגדל.

לאחרונה החליט הפרלמנט ההולנדי להקדים את הסוף, והחל ממרץ הקרוב אסור לגדל חורפנים בהולנד למטרת הפרווה.

ומה הלאה - נתוני הקורונה של הולנד בחודש האחרון דומים מאד לנתונים של איחוד האמירויות, אבל עם הולנד לא צריך לעשות שלום. הולנד מוגדרת בישראל כמדינה אדומה, וכמו רוב האיחוד האירופי היא גם לא מכניסה ישראלים. התוצאה של הנתונים הללו היא שלא התראינו עם המשפחה או עם החברים מהקיבוץ כבר יותר משנה, וזה קשה מאד. ההגבלות בתוך אירופה משתנות מדי שבוע - אזורים הופכים להיות אדומים, חוזרים לירוקים וחוזר חלילה. מקווים שישראל תהפוך לירוקה וכמו שאר העולם מחכים לחיסון. עד שהוא יגיע, אני מאחלת לכולכם ששנת תשפ"א תהיה הפוכה מהמצלול שלה, שתהיה השנה הכי טובה שאפשר, שתהיה בריאות, ותהיה שמחה, ורק טוב לכולכם.

התור לקופישופ...

והחורפנים (מינקים) שיוצאים לחירות בזכות הקורונה

"קברי קדושים", השתמרות הקדושה, אמונות ושטויות אחרות. רן ברנור

בסקר דולמנים ואתרים אחרים סביב קיבוץ שמיר נתגלה מבנה הנראה כ"קבר מוסלמי" גדול. כידוע, המוסלמים נוהגים לקבור את מתייהם בצורה די ברורה, שניתנת לרוב לזיהוי, ללא כל חפירה.

בהתחשב בעובדה שאזור שמיר לא היה מן המיושבים מסיבות שונות, סביר להניח (ויש לכך הוכחות בסקרים הארכיאולוגים) שאזור זה שימש "נוודים" או תושבים רחוקים שנדדו עם המקנה לאזור שלנו בעונות מסוימות.

ומה עושים כאשר נפטר (חו"ח) משהו מהם הרחק מביתו? (אם יש לו בית בכלל...) ? פשוט מוצאים עבורו מקום מנוחה אחרון ליד בני מינו, בקרבת מקום.

ידוע לנו על מספר בתי קברות בסביבת שמיר כמו: "המעין הקדוש". קדוש על שום מה? חברי שמיר קראו לו כך בגלל קדושתו לאותם נוודים שעברו כאן דורות רבים לפנינו, וקברו את מתייהם סביב...

חברי כפר סאלד קוראים למעין הזה "עלי באן", קברו של עלי, כן, כך הם קראו לו (אגב, עד היום).

על פי מפות של המאה הקודמת, התל מול הכניסה לגונן נקרא א-שייח מחמוד. קברו של אדם מכובד ידוע כמקום שסביבו נהוג לקבור את בני עדתו המוסלמים. ואכן יש שם בית קברות של נוודים.

גם גבעת ירדינון (גבעת האו"ם) נקראה "שייח מוחמד", וניחשתם נכון, גם שם היה בית קברות של מוסלמים נוודים, וכנ"ל המעין הקדוש.

אז על איזה קבר מדובר עכשיו?

כל ההולך על המערכת ראה בזמן האחרון סרטי סימון כתומים של רשות העתיקות שסימנו נקודות בעלות חשיבות ארכיאולוגית שאין לפגוע בהן במסגרת הפעולות הנעשות לסילוק שפני הסלע. אחד הסימנים נמצא מול פילבוקס מזרח (פילבוקס א), קרוב לגדר המערכת. מסומן גל אבנים גדול שנבנה מעל תא של דולמן עתיק (אמרתי שיש איזה קשר בין זה לזה? ממש לא). זהו כנראה גם קבר של מוסלמי מכובד (בזמנו) שהביאו אותו למנוחתו האחרונה, טרחו וחפרו, והקימו מעליו גל אבנים גדול.

עם עליית חברי שמיר "על הקרקע" נתפס בעיניהם הרכס כאזור הגנה מתאים להקמת מוצב קדמי שולט, "מוצב פילבוקס מזרח". המוצב הוכשר בעזרת דחפור ונחפרו בו תעלות קשר, עמדות ועוד, אבל בגל האבנים הגדול איש לא פגע. גם כשנחפרה בריכת האגירה ב-1951 לא פגע בו הדחפור.

האם הוא מוזכר בדברי הימים של ותיקינו? אינני יודע ולא שמעתי מהם על כך (אבל היו עוד דברים שהם סירבו לספר עליהם).

למרבית הפלא, ב"תקופת ההמתנה" - אותם שלושה שבועות של מתח לפני מלחמת ששת הימים, שופץ והורחב מוצב פילבוקס מזרח על ידי עשרות אסירים צבאיים, וגם אז איש לא העז לגעת באותו גל אבנים שבלט מאוד על פני השטח.

על פי הסימנים, בסביבתו המיידית של אותו גל אבנים היה בית קברות מוסלמי ישן. כנראה שניטש לפני הרבה שנים כי היה פחות אטרקטיבי מ"שכניו", המעין הקדוש וגבעת האו"ם. למה? צריך לשאול את הדיירים.

כולנו (ילדי שמיר) התרגלנו לחיות בתוך ה"גדר". פעם היו אלה גדרות הביטחון, בהמשך ה"מערכת", וגם היום אנחנו חיים מוקפים בגדר. טוב לנו ונוח לנו וזה ממש לא מפריע לרובנו.

אבל הגדר שסביבנו עושה לנו משהו, משהו מוזר. "הכלא מרצון" יוצר שאיפה לצאת לחופש, לשטח הפתוח, להתרחק. וכך יוצא שאת כל מה שנמצא ממש קרוב לגדר (אבל בחוץ) איננו מכירים.

רוצים להגיע למפל? לסכר? למעין הקדוש? הולכים ישר לשם בדרך הקצרה ביותר, מבלי לשים לב למה שממש מאחורי הגדר.

כך קרה כאשר רצינו לבדוק את הקטעים בהם יבוצעו עבודות להרחקת שפני הסלע. אז "התגלה" בתוך הגדר ומחוצה לה,

מחוץ לגדר (על מוצבים, עמדות תעלות ועוד...)

רן ברנור 27-8-2020

מוצב נשכח.

השנה 1944, קיבוץ שמיר עולה על הקרקע ובוחר ב"מדרגה" מספיק גדולה עבור היישוב הקטן. הקיבוץ מגודר בגדר אחת מסביב, אבל יש נקודה ששולטת על כל היישוב, ושם מקימים עמדת תצפית. נקודה זו צופה על כל שטח היישוב וגם צופה מזרחה (לא שהייתה אז בעיה רצינית ממזרח, שהרי סוריה הייתה תחת מנדט צרפתי, ואנחנו, שמיר, תחת מנדט בריטי).

לימים, סוריה מקבלת עצמאות (1946) והרגשות הלאומיים מתעוררים. בשנה וחצי הבאות התפיסה הביטחונית מכתובה צורך ליצור חייץ בין הגבול עם הסורים לבין הקיבוץ. במסגרת תפיסה זאת נבנו כמה עמדות בטון בנקודות חשובות ובהמשך - שתי עמדות מחוץ לגדרות הקיבוץ - פילבוקס מזרח ופילבוקס צפון. (ליד מגרש הטניס).

עם תחילת המאורעות בארץ מוקם בפילבוקס מזרח המכיל עמדות מקלעים קלים, עמדות רובאים ועמדה בנויה למקלע בינוני, מבטון. כמובן שכל העמדות מקושרות בתעלות קשר ביניהן. צמוד לפילבוקס מזרח ממוקמת עמדה של מרגמה 2 אינטש. המוצב כולו מגודר בשתי גדרות דו שיפועיות, שחלק של אחת מהן שרד עד היום.

מכיוון שהמרחק בין הגבול (הווירטואלי) לגדרות המוצב היה קטן מאוד (200 מטר), הופיע המונח "הסורים על הגדרות".

המוצב הנ"ל לא תוחזק באופן משמעותי עד... שלושה שבועות לפני תחילת מלחמת ששת הימים!

"תקופת ההמתנה" בין סגירת מיצרי טיראן לתחילת המלחמה הייתה תקופה בה היה חשש כבד מאוד שלא נוכל להחזיק מעמד אם נותקף במספר חזיתות. כך נוצר צורך לבצר את האזור שבו יכולים הסורים לרדת בקלות ולהגיע לשמיר. גם צה"ל היה ער לבעיה והחליט להקים 4 מוצבים: שלושה חדשים ואחד שהוא מוצב הפילבוקס הקיים.

הובאו לשמיר עשרות אסירים צבאיים שחפרו עמדות, תעלות קשר, מתחו גדרות וחידשו את מוצב הפילבוקס.

כולנו יודעים איך התרחקו הסורים מאתנו (אחרי המלחמה ההיא), עמודי הגדרות שינו את ייעודם והפכו במהרה לגדרות בקר חדשות (גם בשטחים הסוריים), הפחים עפו בשרקיות, וכל השאר נעלם בצמחיה שכסתה את השטח.

רק הפרות עוד מקללות כל פעם שהן נתקלות בחוטי התיל המונחים על האדמה תחת העשב, או בשרידי עמדה או בור מהתקופה ההיא. ואם אתם חושבים שזה הכל, אז לא, יש עוד - אבל לא הפעם.

הפילבוקס ותעלת הקשר מעבר לגדר המערכת. (ואיפה הפרות המקללות?) צילם: נטע שפיגלר

"מתנות התבונה"

התחדשות ותשוקה בתקופת החיים החדשה

ספר חדש מאת עינת פורת עמוס והלל אפרת (כתבה: יהודית מסד)

"בעקבות העלייה בתוחלת החיים ובאיכותם, אנו עדים לתופעה היסטורית מרגשת. תקופת הזקנה, כפי שאנו מכירים אותה, נדחית לשלבי חיים מאוחרים יותר, ובמקומה מתווספת תקופת חיים חדשה על רצף חיי האדם - תקופת התבונה"

סרגל לבחינה אישית:

באיזו מידה אני מממש את
ההזדמנויות שלי להמשיך
ולהתפתח

האם אני רוכש ידע חדש באופן קבוע ויזום?

האם אני פתוח להפתעות ונכון לקבל
דעות שונות ומצבים חדשים?

האם אני יודע ליהנות מהזמן שבו אני
נמצא עם עצמי לבד?

האם אני נמנע מגישה שיפוטית כלפי עצמי?

האם יש לי יכולת לדבר בגילוי לב עם
בני משפחתי?

האם אני חש ביטחון שאדע לצמוח גם
מתוך מצבים קשים?

האם אני חש ביטחון שאדע לצמוח גם
מתוך מצבים קשים?

האם אני יוצר קשרים חברתיים חדשים?

האם אני יודע לבקש עזרה מקרובים
ומרחוקים?

האם אני רוכש מיומנויות חדשות בכל
תחום המעניין אותי (מוזיקה, פעילות
פיזית, יצירה וכן הלאה)?

האם אני ער לגופי, לצרכי ולמצבו
הבריאותי ודואג לטיפול מונע ולטיפול
רפואי מותאם בעת הצורך?

האם חיי מלאי עניין ומשמעות?

האם אני מוצא דרכים חדשות להביא
לידי ביטוי את ניסיוני ואת ידיעותיי?

הספר נכתב במהלך 4 השנים האחרונות ויצא לאור בהוצאת "ג'וינט ישראל" אשל. הוא מתמקד בתקופה חדשה זו ובאתגרים ובמשימות שהיא מציבה, כמו כן גם בתהליכים התומכים בה ובדרכים להמשך התפתחות אישית במהלכה, בכל מישורי החיים: הרגשי, הקוגניטיבי, הזוגי והמיני, המשפחתי והקהילתי.

הלל מספר: "המפגש הראשון שלי עם תחום 'הזקנה' היה כאשר עינת באה לשמיר למפגש שיווק לקורס הכנה לפנסיונרים". תחילה לא חשב הלל להצטרף לקורס אבל כאשר שמע שהוא מבוסס על רעיונותיו של קולגה ותיק, ד"ר לניר, החליט לעשות סיבוב פרסה ולהצטרף.

"הקורס הפגיש אותי עם חוויות אינטלקטואליות ורגשיות שהיו עבורי מעין מסע קופצני בדרך לא סלולה. עם זאת, התרחש בו קסם בשל המגע הבין אישי שנוצר בין המשתתפים ומתוך חוויות המפגש עם עינת".

למרות מחלוקות עזות בינו לבין עינת במהלך הקורס, עם סיומו הציעה עינת להלל להצטרף אליה כמנחה נוסף בקורסים הבאים וכשותף לפיתוח רעיונות וכלים נוספים.

שותפות שהספר שלפניכם הוא אחת התוצאות שלה.

עם סיום הקורס וכביטוי לרעיונות ולתובנות שפותחו בו, ניסה הלל לאחר זמן מה לממש אותן באופן מעשי בקהילת שמיר. לשם כך כינס כמה גמלאים לשיחה בביתו והציע להם להתייחס לחוויית הגמלאות שלהם בקהילת שמיר. בשיחה עלו בעיות וקשיים הנוגעים לתחושת המשמעות והשייכות שלהם עם היציאה לגמלאות. על בסיס זה הוביל הלל תהליך ציבורי שהביא לשינוי חוקים ונהלים שהיו נהוגים בקהילה, ושהעניק לקבוצת הגיל הזו הזדמנות להמשיך תעסוקה, למעורבות חברתית ולמעורבות ארגונית בקהילה ובהנהלתה.

הספר עצמו נכתב מתוך תחושת שליחות של עינת ושל הלל, כלפי בני תקופת החיים החדשה, שהלל הציע לקרוא לה **תקופת התבונה**, וכביטוי למחויבותם להעביר מסר שבעזרת שימור כוחות הנפש והמחשבה **והמשך ההתפתחות האישית בכל גיל** נוכל להוסיף לעצמנו שנים של חיים איכותיים ובריאם.

אמירה זו מבוססת על מחקרים נרחבים שמצאו כי מי שמבקש לדחות את ההתדרדרות התפקודית שלו ולחוות המשך התחדשות, משמעות

ותשוקה גם בגילאי 60, 70 ו-80 - חייב להמשיך ולהתפתח. לא להיבנות או להתרפק על העבר אלא להמשיך לצעוד קדימה. ייחודיותו של הספר היא בדגש על תהליכי ההתפתחות הנדרשים לתקופת התבונה.

בחרתי (העורכת) באקראי, קטע קטן לציטוט מהפרק שנקרא "מימוש איכויות המוח המבוגר": "מחקרי ענק הנערכים באמצעות האינטרנט, מניבים ממצאים מפתיעים ואולי אף משמחים: חוקרים נתחו מחדש תוצאות של מבחני וקסלר, הבודקים מנת משכל וזיכרון. הניתוח כלל השוואה בין תוצאות מבחנים שנערכו בשנות ה-90 בקבוצה מגוונת של בוגרים, לתוצאות של מבחנים עדכניים. **נמצא שעם השנים חלה עלייה במנת המשכל הממוצעת.** " ועוד נכתב בפרק הזה: **"יש עדויות רבות לכך שהיצירתיות אינה נחלשת עם הגיל – נהפוך הוא, היא גדלה, משתנה ומתעשרת."**

"שרדתי כדי לספר" ספר חדש של שי אפרת

12.09.2020

באוגוסט 2020 יצא לאור ספרי החדש **"שרדתי כדי לספר"** – חיים וזיכרון בצל השואה – סיפורם של שמואל סוכה ובני משפחתו והשתקפותו בראי החברה הישראלית.

הספר הוא תוצאה של יותר משלוש שנים של מחקר, ראיונות עומק עם שמואל סוכה ובני משפחתו, ביקור בברזנה - עיירת הולדתו של שמואל באוקראינה, וכמובן הכתיבה עצמה.

הספר יצא לאור בהוצאת "ניב", ובסיוע מוזיאון "מורשת" בגבעת חביבה ומוזיאון "יד ושם" בירושלים.

על הספר:

הספר שרדתי כדי לספר מביא את סיפורו המרתק של שורד השואה, שמואל סוכה. החל מילדותו, הישרדותו כילד ביערות פולין, נקמתו ברוצחי משפחתו, נדודיו באירופה ההרוסה, עלייתו לישראל, השתתפותו במלחמת השחרור, המשפחה שהקים, עבודתו, יצירתו הספרותית, יחסו לגרמניה של היום, עמדתו כלפי הדילמות המוסריות של השואה, הדרך לזכור וללמד על השואה ועוד. בהמשך לסיפורו האישי של שמואל מובא הנרטיב המשפחתי דרך הסיפורים המרגשים של בני משפחתו, ומכאן אנו מתחברים בדרך מיוחדת לזיכרון השואה הקולקטיבי של עם ישראל כולו. הספר נוגע בשלושה מרכיבים אלה - האישי, המשפחתי והחברתי - ומחבר ביניהם, ובכך ייחודו.

מתוך ביקורת שנכתבה על הספר:

הספר "שרדתי כדי לספר" הוא לא רק מסמך מרתק על השואה אלא גם מבט ייחודי אל ההתמודדות המשפחתית הרב-דורית והחברתית עם השפעותיה. זהו מסמך מדהים ומרתק, מעין יומן אישי שהחזיק שורד השואה שמואל סוכה, בראשו, ושחרר בהדרגה קטעים על גבי קטעים ממנו במהלך הראיונות שערך עמו שי אפרת, עד שנוצר ספר אחד גדול שמספר גם את סיפורו האישי של שמואל, גם את סיפור משפחתו וגם את סיפורו של עם ישראל כולו בצל השואה.

הספר נוגע בכל נקודה הקשורה בשואה, כך נדמה, ובזה גדולתו.

זהו ספר עיון, אך הוא גם סיפור חיים של ממש; זהו ספר שיש בו חוויות אישיות ודברים אישיים, אך הכתוב בו חשוב ברמה הלאומית.

נדמה שהסופר עמל רבות להוצאת ספר שכזה, והוא כתב אותו ברמה גבוהה, בסדר מופתי ובמחשבה עמוקה, שמאפשרת לנו לקבל עוד זוויות על השואה – ונותנת הרבה כבוד לשורד השואה שנמצא במרכז הספר.

שמח לבשר כי הספר יצא בקרוב למכירה בחנויות הספרים המקוונות, באתר 'עברית' ובעוד ששה אתרים מקוונים נוספים. בהמשך יצא למכירה ברשתות הספרים סטימצקי וצומת ספרים.

המעוניינים לעיין בספר ולרכוש אותו במחיר השקה מוזמנים לפנות אלי.

אני מודה מקרב לב לשמואל סוכה ולבני משפחתו שבזכותם נכתב ספר זה!

ותודה רבה לקהילה שלנו על הפרגון וההתעניינות הרבה ☺

שי אפרת 050-5914899 shaywp@gmail.com

פִּינֵת הַטֶּבַע של עִירִית שָׁנִי

ספטמבר 2020

חנק מחודד הוא מטפס רב-שנתי ירוק של גדות-נחלים. הוא משתלט על הנוף ומכסה כליל את הצמחים בסביבתו, כביכול חונק אותם, מכאן שמו.

מתוך קנה-שורש בקרקע עולים הגבעולים, בלתי מעוצים. אין לו קנוקנות והוא מטפס על שכניו כשהוא נכרך סביבם באמצעות גבעולים הרכים והגמישים. העלים נגדיים, עם פטוטר ארוכה. הטרף משולש, מפורץ בבסיסו (לבוב) ומחודד בקצהו, והוא מזכיר עלה של חבלבל. בהיפצעו הוא מפריש מיץ חלבי רעיל (כמו רוב משפחת ההרדופים).

חנק מחודד פורח במשך כל הקיץ, מאפריל עד אוקטובר. הפרחים ריחניים, קטנים (קוטרם 10 מ"מ), והם ערוכים בתפרחות צפופות מעין סוככים, 10 פרחים לסוכך. כעת למשל, מכוסה הצמח כולו בפריחה עשירה.

הפרח לבן
או ורודד,
מרכז
אדמדם
וצורתו
גלגלית.
הצמח, כמו
צמחים
רבים
אחרים
מבני
משפחת

האסקלפיים, משמש פונדקאי חשוב לפרפר יפהפה בשם **דנאית סדום**.

בעבר גם החנק השתייך למשפחה זו אולם כיום הוא נחשב לחלק ממשפחת ההרדופיים.

פרי החנק מפוחית, והוא מפיץ זרעים רבים המתפזרים ברוח בעזרת ציצית שערת.

חנק מחודד מכסה את הצמחייה תחתיו

צמח נוסף שמשך את עיני, הוא סוג של שום. הוא פורח בלבן בפינה הקרובה לכביש. איך הוא הגיע לשם? כאשר קוטפים עלה הריח משדר מיד שזהו שום. עברתי בכל הספרים והמגדירים שיש לי ונעזרתי בגוגל ועדיין לא הצלחתי למצוא את הסוג המדויק. הכי קרוב שהגעתי זה אל:

למרות שהחצב כבר פורח, הקיץ עדיין לא בורח. הימים עוד חמים, לוחטים והלילות עדיין לא מביאים קרירות של ממש, אבל הנה מתחילה לה שנה חדשה, שנת תשפ"א. אז למרות הקורונה והסגר נאחל לעצמנו שנה טובה.

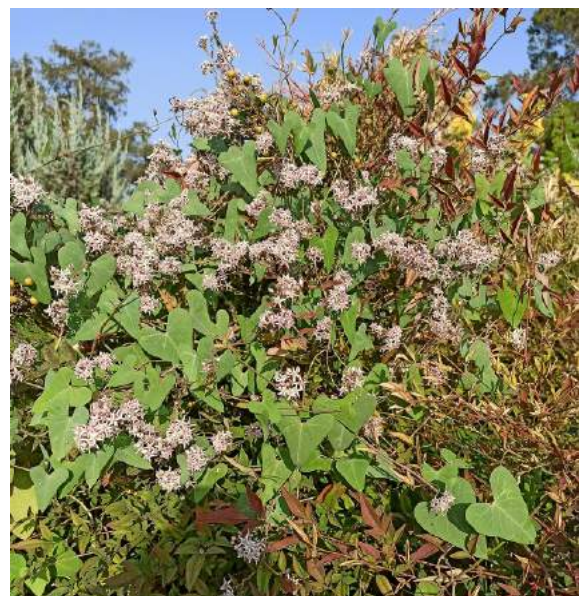
הסתיו מתחיל בימי השוויון, שבהם אורך היום שווה לאורך הלילה, ומסתיים בימי ההיפוך שבהם היום הוא הקצר ביותר בשנה והלילה הוא הארוך ביותר בשנה.

בחצי הכדור הצפוני מתחיל הסתיו ב-22 בספטמבר ונגמר ב-21 בדצמבר. את השינוי העיקרי וכמעט היחיד בטבע (בשטחי הבר) בעונה זו, מביאים שרביטי החצב, שכמו בכל סתיו מטפסים על כל גבעה. יכולתי לכתוב שוב ושוב על צמחי החצב שהם דוגמה נהדרת לתחכום של הטבע... אבל כבר כתבתי וסיפרתי, לכן אני חוזרת לשטחי הגן המושקים.

בימים אלה כל הטיולים שלי מתחילים, או מסתיימים בחדר האוכל. בימים האחרונים גיליתי שיש שם כמה צמחים לא שגרתיים, אז החלטתי להתמקד בשטח שבחזית חדר האוכל.

אולי לא שמתם לב אבל כל הערערים שם מכוסים במין מטפס, שאפילו מגיע לגובה העץ. כעת הצמח הזה נמצא בפריחה מלאה. חשבתי שאני יודעת איך קוראים לו, אבל הסתבר שטעיתי. וכך הקדשתי כמה שעות כדי לפתור את התעלומה עד שמצאתי.

חנק מחודד *Cynanchum acutum* משפחת **הרדופיים**

פִּינֵת הַטֶּבֶל של עירית שני

נאכל במצרים חִינֵם, את הקישואים ואת האבטיחים ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים... (במדבר י"א, ז').

פרט נוסף של השום הזה פגשתי לאחרונה מאחורי "חצב" מול הכביש. הוא גבוה ומרשים. לצמח שמצאתי יש כמה הבדלים קטנים שאינם מתאימים בדיוק להגדרת השום המשולש. **אשמח אם מישהו יצליח להגיע להגדרה מדויקת יותר.**

פיטולקה אמריקאית *Phytolacca americana* משפחת הפיטולקיים

פיטולקה אמריקנית היא עשב רב-שנתי גבוה (עד מטר וחצי), המתבלט בצבעיו האדומים – הן הגבעולים ובעיקר הפירות.

זהו פליט-תרבות שמקורו בצפון אמריקה – צפון-מזרח ארצות הברית וקנדה. נוכחותו תועדה בארץ לראשונה בסוף המאה ה-19.

אני זוכרת אותו מצדי הכביש הגובל עם השדות בעמק החולה, כשהיינו נוסעים לעבוד בכותנה. בשמיר הופיע לראשונה לפני מספר שנים. העלים מסורגים, פשוטים, גדולים, בשרניים קמעא, שפתם תמימה. הם עשירים בויטמין C. החלק הבולט למרחוק בצמח הוא הפרי, שגוונו אדום מבריק. הוא עסיסי, צורתו ככדור פחוס מלמעלה. מן הפירות מפיקים צבע אדום. המשפחה קרובה לציפורניים.

שום משולש *Allium neapolitanum* משפחת הנורקסיים

הצמח מתפתח מבצל, צבע הפרחים לבן, הגבעול גבוה (כ- 50 ס"מ) ומשולש. ברוב מיני השום הגבעול עגול.

התפרחת היא סוכך כדורי המלווה בחפים קרומיים (מִתְחָל), העוטפים אותה בעוד הפרחים בניצן.

ריחו של הצמח חריף בזכות תרכובות גופרית שהוא מכיל. שימושו העיקרי במטבח הוא להעניק ריח וטעם חריפים למזון.

השום פורח בין הערערים שליד חדר האוכל

השום תורבת בעת העתיקה והיה נפוץ בצמח מאכל ומרפא בעל סגולות רבות ביבשות השונות. כבר ביציאת מצרים קבלו אבותינו "זכרנו את הדגה אשר

חוק ואכיפתו

לפני כשנה דנתי בפינה זו בנושא חוקים ואכיפה ברונית אך לאור המצב של מדינת ישראל נכון לספטמבר 2020 כאשר ראש ממשלה מכהן עם שלושה כתבי אישום, אזרחים מפרים חוק בכל הקשור לקורונה והעלמת מס מתרחשת בכל קניה המאפשרת זאת, מצאתי לנכון לדון בנושא שוב.

- מתי זה "בסדר" להפר חוק או תקנה?
- האם הדרך לחברה טובה יותר היא רק ע"י אכיפה מלאה ותקיפה של כל חוקיה?
- האם כל החוקים בקהילה חייבים להיות מקובלים על כל חברי הקהילה?
- האם במקרים מסוימים מותר לא לציית לחוק?

הגדרות

חוק – (מונח משפטי המגדיר מהו חוק מדינה), הוא הוראה רשמית מחייבת, מנוסח בכתב, באופן משפטי אחיד וברור, מחייב את כלל התושבים וניתן לאכיפה. חוקים נחקקים על ידי הגוף המחוקק במערכת השלטון במדינה על מנת לשמור ולהגן על שלום הציבור ורווחתו, להסדיר את החיים בחברה ואת יחסי החברה-שלטון, וכדי שמוסדות השלטון יוכלו לנהל את המדינה בצורה מיטבית.

בחוק מפורטים איסורים והיתרים בנוגע להתנהגות הפרט וכן חובות וזכויות האזרח. החוק הוא נורמה משפטית מחייבת לדפוס התנהגות, כללים ויחסים בין-אישיים. כל אדם חייב לציית לחוק (כולל מוסדות השלטון).

כל חוק תקף מרגע שנחקק ואושר על ידי המוסדות השלטוניים ואינו זקוק לאישור או להסכמת מרכיבי החברה על מנת שיהיה תקף. במדינות שונות, יש סמכות למוסד העליון של הרשות השופטת לקבוע שחוק מסוים איננו תקף מסיבות שונות. החוק מהווה את הבסיס לפעילות השלטון. כמעט ולא התקיימו מצבים היסטוריים שבהם שלטון חדל מלהתקיים בלא שינוי בחוקים הנוגעים.

ברוב המדינות, פועלים גופים לאכוף ציות לחוק תוך ענישה המוטלת על הפרתו, על ידי הרשות השופטת. שימוש בענישה זו מכונה אכיפת החוק, והוא חוקי ומקובל. (יקיפדיה).

גבולות הציות לחוק

- מצבים של התנגשות בין חוק ומצפון מעמידים את הפרט בפני קונפליקט קשה ואמתי. עם זאת יש לזכור, כי אי ציות לחוק עלול להיות הרסני לפרט ולחברה וליצור מצב מסוכן שבו כל פרט עלול להרשות לעצמו ליטול את החוק לידיו בנימוק שצו מצפוני אינו מאפשר לו אחרת, ואז אנה אנו באים? (מנהל חברה ונוער – מאגר מידע ארצי).
- ההומניזם מוביל לאידיאל של אוטונומיה אישית, וזה לפלורליזם. אלה, מצדם, משמשים במידה רבה מורי דרך לתכליתו ולתכונותיו הכלליות של החוק ובין שאר תוצאותיהם גם מספקים יסוד מוצק לטענה שהחוק אינו צריך לכפות על אדם מעשים המנוגדים להשקפתו המוסרית (גם אם היא מוטעית). (יוסף רוז מתוך "בעיות בפילוסופיה של המוסר", אוניברסיטה פתוחה, עמ' 56).
- לא נציית לחוקים בלתי צודקים ולא ניכנע לנהלים בלתי צודקים. נעשה זאת בדרכי שלום, בגלוי ובשמחה, כי מטרתם היא לשכנע. ננסה לשכנע במילים, אך אם המילים תיכשלה, ננסה לשכנע במעשים. תמיד נהיה מוכנים לדבר ולחפש פשרה הוגנת, אך אנו מוכנים לסבול כשיש בכך הכרח, ואפילו לסכן את חיינו, כדי להעיד על האמת כפי שאנו רואים אותה. (מרטין לותר קינג).
- החוק מהווה תשתית לחיים משותפים בחברה המאורגנת. הפרתו מערערת תשתית זאת, ובעקיפין פוגעת בערכים כמו שלום, שוויון וחירות. לכן היא פסולה מבחינה מוסרית. המדינה איננה מסוגלת לאכוף את קיום כל החוקים, כל הזמן, על כל האזרחים, באמצעי כפייה. משום כך היא בנויה בהכרח על ההנחה שרוב האזרחים נכונים לציית לחוק מתוך הבנה ורצון. הנכונות לציית לחוק מתבססת כנראה, ברוב המקרים, על תחושה שהחוק צודק, אך אי אפשר להתנות את הציות לחוק בצדקתו. החוק, על פי מהותו, אינו זהה לצדק.

הוא שואף, בדרך כלל, להיות צודק. במקרה הטוב הוא משיג צדק ממוצע. אולם תמיד יהיו אנשים ומקרים, ולו רק בשולי החוק, שלגביהם החוק לא יהיה צודק. במקרים קיצוניים יתכן שהחוק ייראה, מן הבחינה של אדם מסוים או קבוצת אנשים מסוימת, כל כך בלתי צודק עד היותו בלתי נסבל. (יצחק זמיר, לשעבר היועץ המשפטי ושופט בית המשפט העליון).

○ אני שותף מלא לדעתה של קבוצת אנשי מילואים קרביים על מדיניות הממשלה ועל ההתנהגות של צה"ל בשטחים הכבושים. ... אני חולק על סירובם לשרת בשטחים הכבושים.

אילו היו יחידים המסרבים לשרת מטעמי מצפון, היה ראוי להתייחס אליהם במידה של סלחנות ולא למצות עמם את הדין. אבל לפנינו סרבנות מאורגנת שצה"ל אינו יכול לנהוג בה באדישות. אני בטוח שאש הזדעזעותם של חותמי המכתב מהתנהגות ישראל כלפי אוכלוסיית השטחים בוערת בעצמותיהם, והם מוכנים לשאת בתוצאות סרבנותם, לעמוד לדין וללכת לכלא. איני בטוח כי הם עמדו על המשמעות העקרונית והמעשית של סרבנותם, מעבר להיבט המשפטי.

אין קיום למדינה בלי צה"ל ואין קיום לצה"ל בלי משמעת וציות לפקודות שמקורן בהנהגה הנבחרת של המדינה. סרבנות קולקטיבית לשרת במקום שהדבר נדרש על פי החלטת הממשלה הנבחרת היא ערעור אחד היסודות של ישראל כמדינה דמוקרטית. אם סרבנות מאורגנת כזאת מותרת לחיילים שהשקפתם כהשקפת חותמי המכתב, היא מותרת גם לבעלי השקפה מנוגדת. אם הממשלה תחליט על פינוי התנחלות, מי יבצע אותה? המתנגדים – שהפינוי חמור בעיניהם כמו הכיבוש בעיני חותמי המכתב – יסרבו לציית לפקודות הפינוי; והתומכים המובהקים לא יהיו שם, כי סירבו לשרת בשטחים. הסרבנות של חותמי המכתב עלולה לסכל ביצוע פעולה שהם רוצים בה בכל לבם. יש דווקא עניין בכך שחיילים אשר דעותיהם כדעות חותמי המכתב ישרתו בשטחים, ישפיעו השפעה מרסנת על עמיתיהם ואגב כך יסרבו למלא פקודות "בלתי חוקיות בעליל". (חיים י. צדוק, לשעבר שר המשפטים).

○ במישור המשפטי, להבדיל מן המישור המוסרי, התשובה לשאלה הציות לחוק פשוטה וברורה: חובה לציית לחוק, ולעניין זה אין הבדל בין חוק לחוק, ואין מקום לשאלה אם החוק צודק או איננו צודק, או אם הוא נוגד את מצפוננו של פלוני או אלמוני. החוק, על פי מהותו, מחייב באופן שווה את הכל. מן העיקרון של שוויון בפני החוק נובע שאם היה ניתן היתר להפר חוק בשל טעם מצפוני, הרי היתר זה היה צריך להינתן בשל כל טעם מצפוני, טעם של אמונה דתית, של כל דת וכת, כמו טעם של התנגדות לכפייה דתית, אידיאולוגיה של ימין קיצוני, אידיאולוגיה של שמאל קיצוני, וכך הלאה ללא גבול. הפירוש המעשי של גישה זאת יכל להיות כאשר השאלה אם לציית לחוק הייתה נמסרת להכרעה אישית של כל אדם ואדם. שום מדינה אינה יכולה להתקיים ולתפקד במצב כזה. לפיכך, בכל מדינה ומדינה התשובה חד משמעית: אתה, האזרח, חייב לציית לחוק אפילו אם הוא נוגד את מצפונך. ואם תעדיף את מצפונך על החוק, תפעל המדינה כדי לכפות עליך ציות לחוק או להעניש אותך על הפרת החוק. הטענה שהפרת החוק נבעה מטעמים של מצפון לא יהיה בה, בפני בית המשפט, משום צידוק או הגנה מפני הרשעה.

יש להרתיע את הציבור מפני נטילת החוק לידיים, אפילו הם משוכנעים כי המעשים שהם עושים ישרתו את אינטרס העם או המדינה. קשה להגזים בתיאור הסכנה הטמונה בהתנהגות כזאת, העלולה להמיט שואה על המדינה במקום להביא לה גאולה. (יצחק זמיר, לשעבר היועץ המשפטי ושופט בית המשפט העליון).

דעתי האישית:

- ציות לחוק במדינה דמוקרטית הוא קריטי לקיום המדינה.
- לא ניתן להפר חוק בטענה שהוא נוגד את המצפון של המפר.
- כמו שיש בצבא פקודה בלתי חוקית בעליל היה כדאי אולי לחוקק חוק דומה גם בחוקים האזרחיים.
- מה קורה במדינה בה ראש הממשלה עומד למשפט על שלושה כתבי אישום חמורים, ויש פרצה בחוק המאפשרת לראש הממשלה לא להתפטר, והכנסת לא יכולה להכריע בגלל שוויון בין הכוחות הפוליטיים. האם גם במצב כזה חייבים לקיים את החוק?
- על פי הבנתי - כל חוק, גם אם הוא החוק הצודק ביותר בעולם במקרי קיצון מסוימים יכול להיות לא הגיוני. האם במקרי קיצון שהחוק לא נותן הגנה לאזרחי המדינה מותר להפר חוק? לפי דעתי כן, ונראה לי שאנו מתקדמים בצעדי ענק לכיוון מצב קיצון.

אות המתנדבת לשרון ורדי

וולטר מוצ'ניק

וולטר מספר:

בחדש פברואר 2020 הגשתי לנשיא המדינה בקשה להעניק לשרון ורדי את אות הנשיא כהערכה על פועלה. "אני חייב לציין שכמתנדב ותיק, חבר קיבוץ שמיר ותושב המדינה, אני מאד מתרגש ומעריך את מה שאת עושה למען הנוער ולמען שורדי השואה, ואת הזמן היקר שאת מקדישה להם כמתנדבת", כתב לה.

"אני מקווה מאד שיקבלו את בקשתי, אם כי ייתכן גם מצב שלא. אני צריך שתקבלי זאת כמוני באהבה ובהבנה ולא תיפול רוחך".

וכך נכתב ע"י מנהל עמותת עלם ב 11.2.2020 בהמלצה לנשיא:

בישראל חיים בני נוער רבים הנמצאים על רצף הסיכון. חלקם סובלים מקשיים מורכבים ואינם מקבלים מענה המותאם לצרכיהם.

רשת מרכזי הנוער של עלם פועלת למענם ברחבי הארץ. המטרה היא לעצור את הסיכון ולמנוע את הידרדרותם של בני הנוער לקצה הרצף הסיכוני, ובכך לאפשר להם התפתחות אישית וגיבוש זהות. מרכזי הנוער של עלם הם המרחב הבטוח לבני הנוער, המאפשר פיתוח וביסוס של קשרים מיטיבים עם בני גילם ועם אדם מבוגר משמעותי. בני נוער שבחרים להגיע לאחד מהמרכזים, זוכים לרגעים של שקט, להקשבה ולתחושה של שייכות וחיבור.

הצוותים במרכזי הנוער מלווים את הנערים ושותפים לתהליכי ההתבגרות שלהם לאורך זמן. במרכזי הנוער מתקיימת פעילות ענפה בקבוצות קטנות ובסדנאות פעילות שונות. אלה יוצרות עבור בני הנוער כלים לפיתוח קבלה עצמית והתמודדות עם תהליך בניית הזהות.

לאורך כל השנים וגם בשעה הנוכחית ישנו צורך באיתור וטיפול בבני נוער במצבי סיכון שונים. כמצוין בטפסי הבקשה, **שרון מתנדבת מזה 20 שנה במרכז הנוער של עלם בקרית שמונה, "הפוך על הפוך"**, ועושה כל שביכולתה לענות על צרכיהם של בני הנוער.

שרון מאתרת ומייצרת קשרים משמעותיים עם בני נוער ותורמת רבות להתבגרותם הן במובן האישי והן במובן החברתי. שרון מוכנה ונכונה להיות שם עבור כל נער ונערה הפוקדים את המרכז. בשיח או משחק, יציאה לבית קפה עם בני נוער, דרך יוזמה לפיתוח שיח רב משתתפים במרכז, ועד קשרים משמעותיים וארוכי טווח.

התנדבות בפרויקטים של עמותת עלם דורשת קביעות, חוסן ופניות רגשית. במהלך השנים, שרון התמודדה עם מספר עצום של מקרים מורכבים ולא פשוטים של בני הנוער הפוקדים את המרכז. היא הייתה שם בשבילם, תמיד נכונה להקשיב ולעזור, הכילה אותם ותמכה בהם בזמן התמודדותם עם אתגרי ומשברי גיל ההתבגרות.

שרון ללא ספק מהווה דוגמת מופת למסירות והתמדה. שרון מתנדבת בעמותת עלם מזה 20 שנה. בכל יום ראשון (למעט מקרים נדירים של חולי או אירועים משפחתיים) היא מגיעה למרכז הנוער ובמשך 5 שעות פעילות מעניקה לבני הנוער את זמנה, חכמת חייה ואת ליבה.

בנימה אישית, מן הראוי לציין כי ישנם מאות בני נוער ששרון ורדי הייתה עבורם אבן דרך, מקור תמיכה וכוח. דמות בוגרת ומיטיבה וחלק משמעותי בתקופת גיל ההתבגרות שלהם.

בברכה,

עו"ס בן ישראל שאול, מנהל "הפוך על הפוך", ק"ש, עמותת עלם.

בשל הקורונה העניין קצת נדחה, אבל היום, 3.9.2020, התבשרנו כי הבקשה התקבלה ושרון תוזמן לבית הנשיא **לטקס הענקת אות הנשיא למתנדבים.**

שרון ורדי בטקס בבית הנשיא

נשיא המדינה ראובן (רובי) ריבלין העניק ביום רביעי, 9 בספטמבר, את "אות הנשיא להתנדבות" לשנת תש"ף באירוע מצומצם שנערך בבית הנשיא. "אות הנשיא להתנדבות" הוענק על ידי הנשיא, זו השנה ה-47, ל-12 מתנדבים וארגונים. לאומי. האות הוא פרי יוזמת מוסד הנשיאות בשיתוף עם המועצה הלאומית להתנדבות.

שרון ורדי, בת 66 מקיבוץ שמיר, מתנדבת למעלה משני עשורים במרכז הנוער של עמותת על"ם בקרית שמונה, בתוכנית "הפוך על הפוך" למען בני נוער בסיכון. פעילותה ההתנדבותית של שרון מבוססת על יצירת שיח עם בני הנוער. במרכזה עומד הרעיון כי יש ביכולתו של מבוגר משמעותי להוות מקור השראה לשינוי, שיאפשר את הרחקתם של בני הנוער מהרצף הסיכוני, תוך שהם מתפתחים, מתמודדים ורוכשים כלים לקבלה עצמית והתנהלות נכונה בסביבה חברתית.

מתוך: [השבוע בתנועה הקיבוצית 11.9.2020](#)

שמירטרייה – חידון מס' 6 מאת: גדעון ורדי (תשובות בסוף מדור "אמנות במטבח")

1. איזו קבוצת כדורגל איטלקית מכונה "החזירים המעופפים"?

- א. קייבו
- ב. סמפדוריה
- ג. קליארי
- ד. פאלרמו

2. איזה קולנוע מוזכר בשירו של יוסי בנאי "אני וסימון ומואיז הקטן"?

- א. רקס
- ב. עדן
- ג. חרמון
- ד. ארמון

3. למי מכדורגלני העבר הבאים אין קשר משפחתי למשפחה בשמיר?

- א. פטר שמייכל
- ב. דוד פרימו
- ג. עודד וגדי מכנס
- ד. צביקה רוזן

4. מה לא הומצא בישראל?

- א. טאקי
- ב. טפטפות
- ג. GPS
- ד. דיסק און קי

5. על שמו של מי מראשי ממשלת ישראל נקרא כיום אתר חירייה?

- א. לוי אשכול
- ב. אריאל שרון
- ג. מנחם בגין
- ד. גולדה מאיר

שלום לקהילת שמיר, שנה טובה וחגים שמחים.

ראש השנה העברי אינו מהווה נקודת זמן לסיכום שנה עסקית מלאה, אך זו הזדמנות טובה לעדכן בסיכום הביניים של שנת 2020.

אנו כמה ימים בתוך שנת תשפ"א וראוי להזכיר שממש לפני כשנה, עם כניסת שנת תש"פ, שלא"ג עשתה צעד אסטרטגי משמעותי והפכה להיות חברה גלובאלית משמעותית מובילה בתחומה הטכנולוגי. מטרת המהלך הייתה לחזק את הליבה העסקית של החברה ופוטנציאל הצמיחה שלה. מנקודת מבט של שמיר כבעל העניין המרכזי היעד היה ונשאר ששלא"ג תמשיך להוות נדבך מרכזי על כל היבטיו בפעילות הכלכלית של שמיר גם בשנים הבאות.

לא אפתיע אם אציין שמגפת הקורונה והשפעותיה עומדים במרכז העניינים בחברה בתקופה האחרונה. לא רק משום החוויה חסרת

התקדים שאנו חווים ברמה האישית, הארגונית, הקהילתית, המדינתית והגלובאלית, אלא גם ולא פחות מכך ההשפעה הכלכלית המהותית על תחום הפעילות של החברה.

המגפה נחתה עלינו על כולם בהפתעה גמורה. בדומה לכלל המגזר העסקי לא כללנו אירוע מסוג זה בשום תכנית אופרטיבית ולא צפינו מזה אירוע שכזה בשום תכנית אסטרטגית. המבחן לחברה היה ביכולת להערכות מהירה למתן מענה למצב שהתהווה ובאופן המיטבי האפשרי.

עם ההבנה הגלובאלית לגבי עוצמת המגפה חלה עליה חדה בביקושים למוצרים רבים, חלקם בתחום הרחב, לאו דווקא הספציפי של פעילות החברה כמו: מסכות פנים, מסכות רפואיות, מטליות חיתוי, בגדי הגנה לצוותים רפואיים ועוד...

הביקושים המוגברים יצרו אתגרים רבים בשרשרות האספקה:

- א. טרום המגפה, היצור של רב המוצרים הנ"ל בוצע בסין, שכידוע נסגרה ליצור ויצוא לכמה חודשים (כיום כבר חזרה לתפוקות כמעט מלאות).
- ב. לא היה קיים כושר יצור מתאים במקומות האחרים בעולם בהם הצריכה עלתה, כמו אירופה וארה"ב, ונדרשו כמויות גדולות של מוצרים.
- ג. חומרי הגלם למוצרים הנ"ל לא זמינים ולא ערוכים לעליה האדירה בביקושים.

היצרנים הראשונים בתחום שלנו שנחשפו לביקושים המוגברים היו בשרשראות האספקה של המסכות למיניהם והמטליות לחיתוי.

המחסור בחומרי גלם ייצר ביקושים לאלטרנטיבות הקיימות בשוק ופה שלא"ג נכנסת לתמונה עם סל מוצריה המגוון. למען הסר ספק, שלא"ג ומוצריה אינם נמצאים בגלים הגבוהים של ה"סערה" אלא בגלי השוליים הנמוכים יותר.

התוצאה היא - חצי שנה ראשונה של 2020 עם ביצועי שיא לחברה, עלייה במכירות וברווחים בכל חברות הקבוצה בישראל, ארה"ב ואיטליה.

גם בביצועיים התפעוליים, שמודדים רמות יעילות, פחת, איכות ועוד.. נהנינו מרמה גבוהה בתקופה זו.

התוצאה החיובית מושפעת לא מעט מהקורונה אך גם מהאיחוד עם "טקסוס", החברה האיטלקית החדשה בקבוצה שרכשנו לפני שנה, ושינוי לטובה, שאינו תלוי קורונה, במכירות המפעל בצפון קרוליינה בשוק האמריקאי. כל אלה היו גורמים חשובים לשיפור המשמעותי בתוצאות החברה.

התוצאות המפורטות של החברה מפורסמות באתר הבורסה (מאיה maya) ומי שרוצה להתעמק קצת יותר מוזמן ל"עשות" גוגל לאתר הנ"ל.

מה עכשיו?

אנחנו בישראל עדיין בעיצומה של המגפה אך היציאה הגלובאלית מהאירוע עם בוא החיסון כבר נראית באופק. רוצה לומר, אנו לא בונים על השפעות המגיפה לאורך זמן. "נהנה" ממנה כל עוד היא פה ובמקביל נמשיך לטפל באתגרים האחרים הרבים שעומדים לפני החברה.

עדכון משלא"ג

ספט. 2020

אילן פיקמן

SHALAGNONWOVENS

החברה נמצאת בעיצומו של תהליך מיזוג מורכב עם טקסוס מאיטליה והניתוק הפיזי עקב חוסר היכולת לטוס, מעכב פעולות שהיינו יכולים לקדם שם מהר יותר. עם זאת הצלחנו עד כה לקדם לא מעט בתחומים המרכזיים של המיזוג וזאת במסגרת המגבלות.

זו הזדמנות טובה להודות לשותפים הרבים לעשייה בקבוצת שלא"ג – עובדי החברה.

האיכות והמחויבות שלנו נמדדת לא מעט בשעת משבר כמו הקורונה. יש לנו העובדים, המנהלים ולקיבוץ שמיר כבעל העניין במה להתגאות. העובדים בכל אתרי היצור נרתמו למאמץ המיוחד הן בתוספת שעות עבודה והן במעבר לקפסולות. ב 2 משמרות של 12 שעות עבודה (לא קל) וכמובן בהקפדה על הכללים הנדרשים על מנת לשמור על הבריאות ולאפשר המשכיות היצור.

ואכן היצור, המשלוחים וכל אגפי החברה פעלו ופועלים ללא דופי. בכל תקופת המשבר שמרנו על רציפות אספקה ואנו זוכים להערכה רבה מלקוחותינו על כך.

לקהילת שמיר אאחל בשם כל עובדי שלא"ג שנה טובה ובריאה, שנה של חוסן וחיסונים אפקטיביים, שנה מוצלחת, שינוי חיובי ובשורות טובות ואולי כבר קצת שכחנו, גם שנת שלום..

אילן פיקמן, מנכ"ל שלא"ג

ברכת ראש השנה 2020 של מנהלת ההילה

החיים בין האביב האחרון לסתיו הנוכחי הביאו איתם התמודדויות חדשות לחיינו. הסתכלות על החיים דרך זום אין וזום אאוט, המייצרים היבטי חיים שיש בגינם הבניה של התנהלות חדשה מזו המוכרת לנו. מקצב אחר, גבולות מגרש שונים, המגדירים מחדש את התקשורת והמפגשים הקהילתיים, ונדרשה מכולנו הסתגלות סובלנות ואורך רוח.

תכניות רבות היו לשנה זו. לצערי חלקן נכנסו למגירה או ירדו מראש הערימה לתחתיתה, ובמקומן צצו משימות וצורך בתוכניות מותאמות למציאות הנוכחית, שייצרה שינוי בסדר העדיפויות של ההתנהלות היומיומית של כולנו. אז מה התקבץ לנו לתוך הקיבוץ בשנה זו?

קלטנו 6 חברים חדשים ונולדו 11 תינוקות מתוקים. הותקנו פאנלים סולריים, הסדרנו 27 מגרשים בכרם ב' ו- 8 כבר משפחות בונות את ביתן. חידשנו את מצע הגומי במגרש המשחקים לביטחון ילדינו והצללנו אותו. תיקנו המון פיצוצים והחלפנו קו מים ראשי בבזלת. פרקנו מסלעות והשחלנו סיבים. שיפצנו את חדרי הגבעה.

יצאנו לטיול קיבוץ נהדר, חגגנו במרפסות, בשכונות ושחקנו קהוט. למדנו מהם קפסולה, חל"ת, ומה זה להיות א"ח (אחריות חברתית). הקמנו שולחן חינוך, בחרנו מזכירות והנה"ק חדשה, המשכנו לקדם תהליכים וקיימנו אספות מרשימות בזום. השקענו בפיתוח מפעל מתקדם שכולו שמירי-SPO, נטענו חלקת קיווי חדשה, טעמנו מפרי האדמה והשדה לאורך השנה ואנו לקראת נטיעת כרם ענבים ליי. שמחנו עם משפחות צעירות וצעירים רבים ששבו הביתה והשתלבו בחקלאות, במפעלים, בחינוך ובקהילה.

אנו מקבלים את השנה החדשה כשאנו ישובים בביתנו ולא כהרגלנו כקהילה משפחתית רחבה על דשא חד"א.

אך השייכות למקום, האחד לשנייה, החברות והדאגה לעתידנו המשותף, מחברים בינינו כרשת בה שזורה תקווה שהשנה החדשה תהיה בריאה וטובה מקודמתה. שנדע להודות על מרחב הנוי והטבע בו אנו חיים, על כך שיש אוכל על שולחנו, ושהערבות ההדדית אינה רק סיסמה אלא דרך חיים. נודה על קהילה תוססת ומתפתחת המביטה קדימה בעוז, באופטימיות וביציבות המאפשרת התאמות למציאות המשתנה.

אנו נפרדים משנת הפירגון בתקווה שנדע להמשיך ולפרגן לעצמנו ולאחר, ואני מכריזה בזאת על שנה יזמית- שנה בה נאיר את המתחדש והחדש, שנהיה אקטיביים ונוע קדימה, שנאחז בהזדמנויות שהמציאות החדשה מאפשרת ונמנף עצמנו ברמה האישית המשפחתית והקהילתית.

שנה בריאה מלאת טוב ואהבה.

שקמה

מארכיונו של אברהם אילת

מחווה לנשות שמיר

לסבתות, לרעיות, לאמהות, למתנדבות

חוזרים לקיבוץ שמיר

תערוכה חדשה של אברהם אילת בלובי חדר האוכל

תערוכה זו מציגה מבחר תצלומים של אברהם אילת מחיי הקיבוץ בשנות ה-60 וה-70.

אילת - צייר צלם פסל, מורה לאמנות ואוצר, נולד ב-1939 וגדל בכפר סבא. ב-1957 הגיע לשמיר במסגרת הנח"ל עם 'גרעין תמיר'.

בשנים הראשונות עבד כרועה צאן לצדו של הצייר משה כגן, שהיה אביו המאמץ בקיבוץ. בהמשך, התחתן עם עדנה ונולדו להם שני בנים אלון ויואב. היה חבר בשמיר עד 1978. כיום חי בעין הוד.

אילת תמיד התעניין בצילום ובהיסטוריה שלו, ובמקביל לעבודה האמנותית, תעד את החיים בקיבוץ: אנשים בעבודתם, ילדים, אירועי תרבות, מתנדבים ועוד....

בראיון עמו אמר: "הצילום הוא ללא ספק אמנות שיש לה כלים ושפה ייחודיים. בפרספקטיבה של הזמן אני מרגיש קירבה ואהבה לצילומים האלה. יש בהם חום ואהבה לאנשים ולחברה, וכשהם טובים הם נושאים גם איכות צילומית." ('הארץ' 12 במרץ 2019).

התצלומים הוצגו בתערוכה בשם 'Trench Fever' - 'קדחת חפירות', בגלרית 'הקוביה' ירושלים בינואר 2019. לאחרונה החל לפרסם אותם בפורום הפייסבוק של מתנדבי שמיר Kibbutz Shamir Volunteers". הם זכו לעניין רב, ונוצר סביבם שיח פעיל ומרגש בין אנשים שיש להם פינה חמה בלב לשמיר; מתנדבים, בני גרעין וחברים. על רקע הקורונה, אנשים מכל קצוות תבל חזרו עוד יותר להתעניין ולהתרגש מזכרונותיהם המשותפים פה בשמיר, רגעים מיוחדים שאילת היטיב כבר אז להבין.

תודה גדולה ליואב אילת על העזרה בכל.

**לקראת ראש השנה, התהדר חדר האוכל
בתערוכת צילום קהילתית חדשה בנושא:**

**"אדם בית ומה שביניהם." מוזמנים לבוא
ולהתרשם, יש מה הרבה מה לראות.**

התערוכה הועלתה גם לפייסבוק שמיר.

חג שמח ושנה טובה

גלית אורן - אוצרת

על תערוכת תצלומי בקיבוץ שמיר

רכשתי מצלמה בשנת 1964 כשנולד בכורי אלון, מתוך כוונה לעקוב אחרי התפתחותו ולתעד את משפחתנו. אבל, כצייר שחוקר שאלות שמקורן באמנות פלסטית, היחס שלי לצילום היה שונה – הייתי צייר עם מצלמה, לא ממש צלם. רבים מתצלומי ליוו תהליכי יצירה וראיתי אותם כעבודות אמנות לכל דבר.

במקביל היה לי חשוב להנציח את חיי הקיבוץ, אירועיו וחבריו. אהבה זו לתיעוד לוותה אותי שנים רבות והיא נמשכת עד היום. במשך השנים יצרתי כמה סדרות שטיפלו בחיים של חברות שונות. החשובות בעיני הן עבודה על החברה הבדואית בימים של מעבר וחוסר יציבות והשנייה – 10 שנות מעקב יומיומי אחרי החיים בשלושה רחובות קטנים בהדר הכרמל בחיפה.

הצילום התיעודי שלי נעשה מנקודת מבט של אמן חזותי ויש בו דגש רב על ערכים ויזואליים: קו, כתם, חומריות, אור-צל וקומפוזיציה שמארגנת את כל אלה למערכים נושאי משמעות.

ברשותי ארכיון עשיר של תצלומים משנות השישים והשבעים בקיבוץ שמיר, אבל גם מהסביבה – קריית שמונה ועמק החולה. כבר מספר שנים שאני מפרסם בקביעות תמונות שונות בעלון הקיבוץ, ועכשיו, משהוזמנתי להיות חבר באתר המתנדבים של שמיר בפייסבוק, אני מעלה לשם מדי יום דימויים שונים.

כשאני מתחפר בתיקיות של תצלומי שמיר, רואה את החברים והילדים, אני שוכח שכל זה צולם לפני עשרות שנים, ומתפלא כל פעם מחדש לגלות שרבים מהוותיקים הלכו לעולמם והילדים שצילמתי הם בעלי משפחות ומנהלים יוזמות מפתיעות. דרך התצלומים אני חי מחדש את ימי כאיש צעיר בקיבוץ וחש הרב אהבה וגעגועים לאנשים, למקום ולנופים הנפלאים שהוא נטוע בקרבם.

את התערוכה יזמו גלית אורן ובני, יואב אילת, ואני מודה להם על העבודה הרבה שהשקיעו בעריכה יפה של החומרים והנגשתם לציבור.

אברהם אילת

פינת משאבי אנוש קרן קופיעץ

ספטמבר 2020

תפקידים חדשים:

בימים אלה נביא בפני המזכירות הרחבה בחירה לשני תפקידים (בתקווה שעד לפרסום העלון הבחירה כבר תתקיים):

חברות בהנהלת הכלכלית – בחירה בין שתי מועמדות שאחת מהן תחל את תפקידה בחודש הבא והאחרת ברבעון הראשון של 2021.

ניהול אגף התרבות – לקראת סיום הקדנציה של אסנת (ממנה אפרד בעלון הבא ☺) ובטרם פורסם קול קורא לבחירת ממלא התפקיד, נעשה תהליך לצורך התאמת מבנה אגף התרבות לצרכים הקיימים בקהילה. התבצעו שני שינויים עיקריים שמטרתם חיזוק היכולת של אגף התרבות לתת מענה מותאם לכל הקהילה באופן שוטף ועקבי:

1. תפקיד ניהול האגף עבר מיקוד וחינוך מה שהוביל לצמצום של ההיקף שלו לחצי משרה.
2. הפרדה בין האחריות על החגים ומסורות שמיריות לבין האחריות על פעילות תרבותית כללית (חוגים ופנאי).

סטודנטים בשמיר:

הקורונה הותירה מאות אלפי אנשים ללא עבודה. בעוד שעבור רבים מהם המדינה מצליחה לתת מענה (חלקי אמנם, אך מענה), קבוצת הסטודנטים נותרה פגיעה. חלקם לא עומדים בקריטריונים לקבלת הסיוע מהמדינה ועבור אחרים הסיוע מצומצם מאוד. כמו כן, הרבה מאד אפשרויות תעסוקה נעלמו, בטח עבור מי שחי בפריפריה- הפאבים לא עובדים, מסעדות צמצמו פעילות ואפילו בייביסיטר כבר כמעט ולא צריך.

על מנת לסייע לסטודנטים בני הקיבוץ המתגוררים בשמיר בפתרונות תעסוקה, יצרנו שיתוף פעולה עם המפעלים ועם מחלקת צעירים של המועצה האזורית גליל עליון ויצרנו מספר חלופות בהן יוכלו סטודנטים להשתלב במהלך לימודיהם:

1. בשלא"ג - השתלבות במסלול ייחודי לסטודנטים בני קיבוץ שיאפשר עבודה במספר משמרות מצומצם מהנדרש בדרך כלל.
2. עבודה בקהילה תמורת מלגת פיס קהילתי-סטודנטים בני קיבוץ שיצטרפו למלגת "פיס קהילתי", יוכלו ליהנות מהשתלבות בענפי הקהילה תמורת תגמול גבוה מהמקובל באופן "רגיל". התגמול מורכב מהחלק של הקהילה (כמקובל בענפים השונים) ומהשלמה של מפעל הפיס. מוזמנים לפנות אליי לפרטים נוספים.

מה לא נאמר על השנה שהסתיימה זה עתה – מפתיעה, מאתגרת, סוגרת ופותחת בו – זמנית.... שנה שבה כמעט כל התכנונים נדחקו הצידה על מנת לתת מענה לשינויים הנדרשים מאז חודש מרץ ושבירת המוכר והידוע.

ובכל זאת, לא מעט התרחש השנה בתחום משאבי האנוש בקיבוץ:

- בתחילת השנה האזרחית נבחרו נציגי ציבור למזכירות הרחבה ולהנהלת הקהילה.
- חודש תקנון צוות שכר וממש לאחרונה, הצטרפה אליו **מירב גרץ-רונן**, כנציגת הציבור. מירב שימשה שותפה בצוות השכר בתפקידה כמנהלת הקהילה והיא תהווה בין היתר כתובת עבור הציבור לפניות בנושאים הרלוונטים לצוות השכר.
- צוות יזמות – הוקם צוות יזמות שעוסק במתן מענים לכל מי שמעוניין בפעילות יזמית עסקית, בהסבר על האפשרויות וסיוע בהתנהלות עצמה מול הקיבוץ. אנו **חוזרים וקוראים** ליזמים המעוניינים להצטרף אל הצוות ולהוות כתובת ליזמים אחרים, למי שמתעניין באופי התעסוקה הזו ומתלבט כיצד לעשות את הצעדים הראשונים לבוא ולהצטרף אל הצוות.
- הסגר הראשון, וגם השני, החזירו אל הקיבוץ צעירים מהארץ ומהתפוצות. חלקם החזירו עטרה ליושנה וחזרו אל המטעים, חלקם השתלבו בענפי השירות כעובדים וכמתנדבים, ואחרים השתלבו בצוותי החינוך. איזה כיף שהצעירים חוזרים הביתה, וכמה משמח לראות אותם משתלבים בעשייה הקהילתית במגוון היבטים.
- **אורית לשם-אביב** נבחרה לתפקיד ניהול אגף בריאות ורווחה ומיד החלה לפעול במלוא המרץ להכרות עם הקהילה ובמקביל עם הקורונה והשלכותיה על חיינו.
- עם החזרה מהסגר הצלחנו לקיים שגרה מבורכת וכמעט כל העובדים חזרו מהחופשה הכפויה והשתלבו בפעילות השוטפת של הקהילה – חינוך, תפעול, שירות, בריאות ורווחה, כספים, חקלאות ואפילו תרבות וספורט (למרות גזרות המדינה).

ומה לפנינו?

פינת משאבי אנוש קרן קופיעץ

שנים רבות של ליווי ילדינו בהן העניקה חום ואהבה בלתי מתפשרים והביאה אתה אנרגיות טובות וצחוק מתגלגל. מאחלים לכרמלה המשך עשייה מבורכת ומהנה בסביון.

מצטרפות לצוותי החינוך בגיל הרך :

ורד יהלום - הצטרפה לצוות פעוטון זית
נאטי גל וישראל מלך – הצטרפו לגנון גפן
אסנת דהן - הצטרפה אל צוות גן רימון

נאחל לכולן הצלחה, הנאה והרבה ימי שגרה!

החינוך הבלתי פורמלי:

עמיר אייזנברג וגילי גלינדס נפרדו מאיתנו לאחר שנות עשייה משמעותיות וקרובות ויצאו לדרך מקצועית חדשה.

עדי איילון ומאי יחזקאל הצטרפו של צוותי בתי הילדים. בהצלחה לכן.

אנו מודים לכל אנשי החינוך שלנו, תמכו, הקשיבו, צחקו ושיחקו עם ילדינו על החום, ההכלה, ההקשבה והאכפתיות לילדים ולהוריהם ומאחלים להן ולהם הצלחה רבה בדרכם החדשה.

נהג בית: עמית פיצר סיים את תפקידו כנהג הבית בשמיר. אנו מודים לו על שנותיו הרבות במתן שירות לחברי הקהילה, לעובדים ולענפים. מאחלים לך הנאה ועניין בדרך החדשה.

אחראי מתקן סינון המים: בימים הקרובים תחל תקופת החפיפה בין יוסי מיכאלי ובין אמציה שלומי שנבחר להחליף אותו. אמציה מביא אתנו ניסיון וידע רב בתחום המים. מאחלים לאמציה הצלחה בתפקיד והשתלבות קלה כממלא תפקיד בקהילה.

מאחלת שנה מלאת שגרה, מלאה בעשייה מגוונת ומעשירה את הרוח והנפש. שנמשך לחייך (ונוכל לראות את החיוכים).

קרן

הקורונה וערבות הדדית:

החל מתחילת המשבר, נכנסה הקהילה בנעלי הביטוח הלאומי ומסייעת לכל מי שפרנסתו נפגעה. במהלך אוגוסט אישרה הנהלת הקהילה את המשך ההתנהלות ונקבע כי:

1. שמיר ממשיכים לפעול בנעלי ביטוח לאומי, באמצעות קרן מילואים רווחה:

א. חישוב חלף דמי אבטלה לכל חברי שמיר עובדי הפנים, בהתאם לשכרם לפי חישוב מחשבון ביטוח לאומי.

ב. המלצה להכיל בתפיסה של סעיף א' גם את העצמאים והיזמים שנותרו ללא מקור הכנסה או שחלה פגיעה משמעותית ברמת ההכנסה השנתית שלהם. החישוב יעשה באופן רבעוני ולא באופן חודשי כמו היום. אחת לרבעון יבחן הצורך במתן תמיכה ליזמים (עפ"י רמת ההכנסה מהיזמות וממקורות אחרים). על היזם לפנות אל צוות יזמות על מנת לממש את הסיוע.

ג. יזמים ועצמאים - בסוף שנת 2020, תתקיים שיחה עם כל יזם/ עצמאי שעדיין זקוק לתמיכת הקיבוץ לצורך ברור עתידו.

ד. המשך השלמה לשכר מינימום בהתייחסות לשכר טרום חל"ת, ללא קשר לדמי האבטלה ולא יותר מגובה משכורת מינימום שמיר בגובה 6,500 ₪, עם הפרשות סוציאליות על חשבון הקבוצה, בשונה מהנהל הקיים בימי שגרה.

2. פנסיה חברים

המשך העדר חיוב השלמת פנסיה לחברים הנדרשים בכך בשל אבדן מקור ההכנסה.

החלטות אלו הן לרבעון הנוכחי עד סוף ספטמבר 2020.

כמה עדכונים בפרידות מאנשי צוות וקליטה של חדשים במרחבים השונים:

חינוך הגיל הרך

רותם כבשני, ענת אזולאי, טניה בלאוס, מרים דיין ואחינועם אילוז נפרדו מאיתנו עם סיום הקיץ. כל אחת מהן ליוותה את ילדי שמיר בשנים האחרונות ולכולן תרומה וקשר ייחודי לילדים ולהורים.

אנו מודים להן על עבודתן ומאחלים להן הצלחה רבה בדרכן החדשה.

עם סיום השנה נפרדנו גם **מכרמלה מרמורשטיין כמטפלת בבית התינוקות**. אנו מודים לכרמלה על

ברוכים הבאים לשמיר

משפחת רז:

מעין, גילי ואיתמר

מאחלים לכם שתרגישו כמו בבית

הבית אותו הקימו ובנו

הסבים של מעין: יעקב וסוזי עופר

תודות

בתקופה האחרונה **צוות צח"י** קורונה והנהלת הקהילה נפגשים בתדירות של כפעמיים בשבוע, לתוך שעות הלילה הקטנות, ומקיימים דיונים קורניים על אופן של פתיחת/ סגירת פעילויות ומרחבים.

ההחלטות לא תמיד פשוטות וברור שיש להן השפעה על כלל הקהילה. אין זה מובן מאליה, מבחינתי, שנציגי ציבור ישקיעו מזמנם שעות מרובות, לאורך תקופה ארוכה, לטובת הקהילה. ועל כך אני אומרת לכל אחד ואחת תודה.

לצד הקורונה דנה **הנהלת הקהילה** גם בענייני היומיום שהחיים מזמנים לנו. בכל זאת, יש חיים מעבר לקורונה... מה שבאמת מייצר שעות על שעות של התכנסות לדיונים והכרעות.

מגיע להם מלוא הפירגון, ממני יש לכם, מכל הלב.

מסיימת בברכת בריאות ואורך רוח, שקמה.

ספטמבר 2020 דוח (קצר)

שומר צעיר

הש"ש שפעלו בשנה האחרונה במערכת החינוכית שלנו ובאזור כולו, סיימו את שנת השרות שלהם במהלך יולי ואת מקומם תפסו ש"ש חדשים, מלאי מרץ, תקווה והתכוונות להיות חלק מקהילתנו בשנה הקרובה.

מאחלת להם ולנו שנדע לשלבם ולקבלם בפנים יפות ומחבקות.

כפר סטודנטים השחר

כפר הסטודנטים השחר נכנס לשנתו השנייה בשמיר. בימים אלו אנו משפצים את חדרי הגבעה מתקציבים שהגיעו מהמדינה. בתום השיפוץ חיילנו והסטודנטים ישובו להתגורר בחדרים היפים. בתקופת הביניים הנוכחית הם מתגוררים במבנה הרכבת המזרחי וחלקם שכרו דירות בקיבוץ.

אנו מקווים שהשתלבותם בקיבוץ תהיה מורגשת בשנה הקרובה ונהנה משיתופי פעולה רבים במרחב החינוכי והקהילתי.

מסלול צעירים

תהליך הבניית הצעה להסדר צעירים הופסק למספר חודשים. בימים אלו אנו מחדשים את הדיונים בתקווה להביא, בשבועות הקרובים, הצעה מסודרת להחלטה.

סיום תפקיד

אסנת גמרסני מסיימת החודש את תפקידה כמנהלת אגף תרבות וספורט. אני מודה לאסנת באופן אישי על השקעתה בעיצוב התרבות שלנו, על אין ספור מיזמים, חגים ומועדים ועל תרומתה בניהול היישוב וההתנהלות הכוללת של תרבות הפנאי על כל מרכיביה.

אסנת- מאחלת לך המון הצלחה בכל אשר תבחרי לעשות ותודה גדולה על עשייתך למען כולנו.

התאמות תקציב ומבט לתקציב 2021

בעקבות ההתאמות התקציביות עליהן התקבלה החלטה באספה, פעל כל מנהל אגף ליישומן באגפו. אין זה תהליך קל ואני מודה לכל המנהלים על שיתוף הפעולה.

תהליך בניית תקציב הקהילה לשנה הבאה, 2021, מתחיל בימים אלו ולוקח בחשבון את התנודתיות שאנו חווים בעקבות המתווים המשתנים בגין מדיניות הקורונה.

אברהם אילת AVRAHAM EILAT

חוזרים לקיבוץ שמיר BACK TO KIBBUTZ SHAMIR

תצלומים מהשנים 1960 - 1970
PHOTOS FROM THE 1960s - 1970s

שמיר, חדר האוכל, מסדרון הלב, אנוסט 2020

עיצוב: גלית אורן
CURATED BY GALIT OREN

קצת מפה וקצת משם

**לאביעד פרלמן ומשפחתו
תנחומים
במות האב והסב
אברהם פרלמן ז"ל**

סטודנטים - הרשמו לפר"ח

פר"ח (פרויקט חונכות) היא תכנית לאומית להשפעה חברתית המערבת אלפי סטודנטים בפעילות של חונכות לילדים הזקוקים לעזרה לימודית ורגשית.

חונכי וחניכי פר"ח מגיעים מכל זרמי החברה הישראלית, יהודים וערבים, דתיים וחילוניים, מקרית שמונה ועד אילת. הסטודנטים מקבלים בתמורה לפעילותם, מלגת לימודים חלקית ו/או נקודות זכות אקדמיות.

במסגרת פר"ח מוצמדים סטודנטים לילדים מכל רחבי הארץ, בגילאי בית הספר היסודי ועד התיכון. כמו כן מסייע פר"ח לילדים בעלי צרכים מיוחדים כגון: ילדים שהוריהם מרצים עונש בבית כלא, ואחרים בעלי קשיים ומוגבלויות: עיוורים, חירשים, כאלה הסובלים ממחלות כרוניות ועוד.

ההרשמה החלה ב 1.9.2020 ותימשך עד דצמבר.

**ברכות
לרגב טריגר
לרגל גיוסו לצה"ל
בהצלחה!!!
ושוב הביתה בשלום**

ספר שירים חדש לשמואל

סוכה

"השואה היא לא רק הזכרונות שלי, היא חלק ממה שאני," אומר שמואל סוכה, שלא מזמן יצא ספר השירים **השמיני** שלו: "מעל באר הדומייה".

ספרו הראשון "לומר מילים שגוועו בתוכך" התפרסם ב 1976 והוא עוסק בעיקר באמו של שמואל שנרצחה בשואה. הטריגר שגרם לו להתחיל לכתוב היה נפילתו במלחמת ההתשה של אבי רותם ז"ל, אותו הכיר היטב, ואת השיר הראשון שכתב הקדיש לו. ומאז במשך כ 45 שנים, שמואל לא עוצר לרגע ולפי דבריו – הספר הבא כבר בקנה... בהצלחה!!

יהודית מסד

ברכות לד"ר שירי ברן

שמחה לפרגן לשירי ברן שסיימה את הדוקטורט שלה בפקולטה לרפואה, במעבדה לוירולוגיה מולקולרית (תחום ממש אקטואלי וחם) באוניברסיטת בר-אילן. המחקר של שירי לקבלת התואר עסק בהנדסת נוגדנים כנגד נגיף הפטיטיס C (HCV) נגיף הפוגע בכבד.

כיום עובדת שירי בחברת סטארט-אפ ושמה "ביובר" בקרית שמונה. החברה מפיקה חלבונים מעלי צמח הטבק.

מאחלת, בשם כולנו, הצלחה רבה לד"ר שירי ברן.

יהודית מסד

**ברכות
לטל צור
שי בקר
ונגה שטראוס
לרגל גיוסן לצה"ל
בהצלחה!!!
ושובו הביתה בשלום**

קצת מפה וקצת משם

יחידת החילוץ של הגליל העליון

בתחילת ספט. התקיים תרגיל גדול של יחידת החילוץ וההצלה של פיקוד העורף, אשר נמשך מספר ימים ודימה נפילת טיל על מעונות סטודנטים.

צוות החילוץ של מועצה אזורית הגליל העליון לקח חלק בתרגיל והיה הראשון שהגיע לזירה, ביחד עם יחידת החילוץ של מועצה אזורית מבואות החרמון.

אהוד ברנור, סגן מפקד יחידת החילוץ: "ראשית, אני מברך על שיתוף הפעולה המצויין שהיה עם היחידה של מבואות החרמון. שנית, לשמחתי מיצבנו עצמנו כיחידה מקצועית ואיכותית גם ברמה הארצית, דבר הבא לידי ביטוי בכך שביחידת החילוץ של פיקוד העורף מבינים שאנו מהווים גורם שכדאי לה לעבוד אתו ולהיעזר בשירותיו.

כבוד הוא לכולנו...

מתוך: דבר ראש המועצה 17.9.2020

כן למיחזור! – ב UBQ הופכים זבל ל"פלסטיק"

לא פעם שואלים אותי וגם אני תוהה ביני לביני האם באמת הפרדת הפסולת שלנו מגיעה בסוף התהליך למיחזור כלשהו? האם זה בכלל כלכלי?

חברת **UBQ** מקיבוץ צאלים לוקחת פסולת מוצקה עירונית / ישובית (שאריות מזון, נייר, קרטון, **חיתולים**, גזם גינה, פלסטיק מלוכלך וחומרי אריזה) והופכת אותה לחומר גלם בעל תכונות טרמופלסטיות, שהוא פלסטיק מתמחזר ידידותי לסביבה. מחומר הגלם הזה כבר מייצרים קופסאות, משטחי הובלה, פחים, חלקי מכוניות יוקרה, מוצרי בנייה כגון צינורות, גגות, פאנלים, ריצוף, ואפילו להדפסת תלת מימד.

החברה נוסדה ב 2012 ע"י היזם הרב יהודה פרל וג'אק (טאטו) ביג'יו, שהוא מנכ"ל החברה בישראל. פעילות המו"פ של החברה מנוהלת בקיבוץ צאלים.

לאחרונה עלתה UBQ לכותרות בשל כמה חברות בעלות שם עולמי כמו מקדונלד'ס ודיימלר (יצרנית המרצדס) להן היא מוכרת חומר גלם, וגם כיון שהיא עומדת להקים מפעל מיחזור נוסף בהולנד.

אז חברים וחברות יקרים, זה **כן! למיחזור**. וזו גם גאוונה ישראלית, קיבוצית, וסביבתית.

יהודית מסד (לקט ממקורות אינטרנטיים)

תתחדשו... נתחדש

מגרש המשחקים המרכזי שופץ ושודרג עם משטח חדש ועם הצללה בחלק הצפוני שבין הארכיון לספריה.

נקווה שהמשטח החדש והמוצל יצליח לתפקד לאורך זמן, ולא יסבול מבלאי מואץ כקודמו.

תודה רבה וכל הכבוד לעושים במלאכה!

צילומים: נטע שפיגלר

לליאורה אלוני ומשפחתה

תנחומים

במות האב והסב

רפאל אביטל ז"ל

אמנות במטבח מאת: רות בן-זאב

אופן ההכנה

לכל העגבניות מורידים את הראש, ומרוקנים אותן. שומרים את התוכן ושומרים את הכובע (הראש שהורדנו). משאירים את השוליים הטבעיים של העגבניה.

מטגנים במחבת את הבצל עד שמתרכך, מוסיפים שום וגזר לעוד מספר דקות.

מורידים מהאש ומוסיפים אורז ופטרזיליה קצוצה, מתבלים.

ממלאים את העגבניות ומכסים שוב בכובע.

למעבד מזון מכניסים את תוכן העגבניות ששמרנו עם כוס מים, מיץ לימון, רסק עגבניות, מלח ופלפל.

שופכים בסיר עם העגבניות ומביאים לרתיחה. טועמים ומשפרים תיבול.

על אש מאוד נמוכה מבשלים כשעה ואח"כ מכניסים לחלק שעליון של תנור שחומם מראש לעוד כ-20 דקות שהחלק העליון ישחים קלות.

עגבניות ממולאות

מי האמין שאת הקיץ הזה נעביר בגל שני של קורונה?

אחותי ומשפחתה טסים בכל קיץ לחופשה של חודש ביוון. ים, בריכה, הרבה שמש ואוכל טוב. הם חוזרים בסוף אוגוסט שזופים ומאושרים.

השנה, בגלל הקורונה, החופשה המסורתית לא יצאה לפועל.

כפיצוי, הצעתי להם לבוא לחופשה של שבוע בבית שלנו. בביקור בשמיר יש מסורות שחלקן יכלו להתממש וחלקן לא.

קפצנו על הטרמפולינה, הלכנו לבריכה, טיילנו טיול בוקר (האחיינים אוהבים לטייל בין כל הבתים שגרתי בהם בקיבוץ מהרכבות ועד ביתי הנוכחי), לקחנו דואר (משום מה האחיינים מתים על תיבות הדואר בשמיר) והוספנו ביקור וטבילה בירדנון.

אמנם הביקור המסורתי, האהוב עליהם, בכלבו, לא יכול היה לצאת לפועל, אבל התגברנו. בכל יום נשלחתי לעשות השלמות בשם כל בני הבית.

בכדי לשמר ניחוח יווני הכנתי להם ארוחות יווניות. הנה טעימה:

(המתכון חייב סיר שיכול להיכנס גם לתנור, בסיר שלי נכנסות 14 עגבניות)

חומרים

14 עגבניות

2 כפות שמן זית

2 בצלים קצוצים דק

4 שיני שום פרוסות

גזר מגורר

3/4 כוס אורז לריזוטו

חצי חבילת פטרזיליה

מלח ופלפל

מיץ מלימון אחד

3 כפות רסק עגבניות

מלח ופלפל

טיפ (ה)

טיפ קטן לניקיון במטבח

מטלית מטבח, ספוגית או כרית ניקוי, נוטות לפתח די מהר ריח רע, הנובע מפעילות חיידקים שמתפתחים בתוכם. איך לחטא אותם בלי להשתמש בחומרים "אלימים"?

את שארית המים הרותחים, לאחר הכנת התה, שפכו על המטלית או הספוגית בתוך הכיור ופשוט השאירו למשך כמה דקות עד שיתקררו. סחטו היטב.

תשובות לשמירטרייה 6

1. א. קייבו

2. א. רקס

3. ד. צביקה רוזן

4. GPS

5. ב. אריאל שרון

ארכיון שמיר

נזכור

חיים שילה

תמונת החודש

מאוסף תמונות הארכיון

23.9.1955	נפטרה	חיה-ניוניה ברושי
18.9.1980	נפטר	לודוויג-לוצי גליק
9.9.1988	נפטרה	שרה קופיט
5.9.1991	נפטרה	רוזה יואלי
13.9.1999	נפטרה	ז'ניה גליק
18.9.1999	נפטרה	מוסיה מיכאלי
3.9.2000	נפטר	חיים נתנזון
21.9.2002	נפטר	שי יפת
26.9.2002	נפטרה	תלמה שולר
6.9.2004	נפטר	דוד- דודלה בן-חורין
17.9.2004	נפטר	אברהם -וומי וולפזון
15.9.2011	נפטרה	דינה בר-נור אסברידג'
23.9.1958	נפטרה	רחל הרשקוביץ
28.9.2015	נפטר	חיים שילה

י ה י ז כ ר ס ב ר ו ן

דורי גולדשטיין

מאיה אבישי

תינוקות תש"פ

קאי צ'רני

גיא רון

לאו ווטרמן

רומי בונקר

ינאי אבישי

מילה וייסמן

תינוקות תש"פ

יהלי בן-דוד

ריין פנקר

איילן ריבקין

ברי אדרי